

Nr 55.

Bevillningsutskottets memorial med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 31 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 39 med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

Genom en den 19 januari 1951 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 39, hade Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

2) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379); samt

3) förordning med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion).

Rörande lydelsen av författningsförslagen hänvisas till propositionen (s. 2—22).

I anledning av omförmälda proposition hade i riksdagen väckts följande motioner, nämligen de likalydande motionerna I: 324 av herr *Mannerskantz* m. fl. och II: 434 av herr *Hæggbloom* m. fl., de likalydande motionerna I: 325 av herr *Gränebo* m. fl. och II: 435 av herr *Hedlund* i Rådomb. fl., de likalydande motionerna I: 326 av herr *Spetz* m. fl. och II: 436 av herr *Widén* m. fl. samt de likalydande motionerna I: 327 av herr *Hjalmar Nilsson* och II: 437 av herr *Nilsson* i Svalöv.

Utskottet hade i sitt i ämnet avgivna betänkande, nr 31, hemställt

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 39 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas,

1) för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

2) för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379); samt

3) för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion) med den ändring, att bestämmel-

serna om ikraftträdandet erhålla följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag:

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Förordningen skall första gången tillämpas i avseende å 1952 års allmänna fastighetstaxering under iakttagande att vid denna taxering skola såsom bruttopriser enligt femårsregeln anses medelhöstpriserna för åren 1946—1950 efter reduktion med 25 procent därav.

Utskottets förslag:

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Förordningen skall första gången tillämpas i avseende å 1952 års allmänna fastighetstaxering under iakttagande att vid denna taxering skola såsom bruttopriser enligt femårsregeln anses medelhöstpriserna för åren 1945—1949 efter reduktion med 25 procent därav.

ävensom

B) att följande motioner, nämligen

de likalydande motionerna I: 324 av herr Mannerskantz m. fl. och II: 434 av herr Hæggbloom m. fl.,

de likalydande motionerna I: 325 av herr Gränebo m. fl. och II: 435 av herr Hedlund i Rådomb. fl.,

de likalydande motionerna I: 326 av herr Spetz m. fl. och II: 436 av herr Widén m. fl., samt

de likalydande motionerna I: 327 av herr Hjalmar Nilsson och II: 437 av herr Nilsson i Svalöv

måtte, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Vid betänkandet fanns fogad en av herrar *Velander, Niklasson, Wehtje, Werner, Spetz, Sandberg, Jonsson* i Skedsbygd, *Persson* i Svensköp, *Gunnarsson* och *Nilsson* i Svalöv avgiven reservation, vari hemstälts,

att riksdagen måtte — i anledning av de likalydande motionerna I: 324 (av herr Mannerskantz m. fl.) och II: 434 (av herr Hæggbloom m. fl.), de likalydande motionerna I: 325 (av herr Gränebo m. fl.) och II: 435 (av herr Hedlund i Rådomb. fl.), de likalydande motionerna I: 326 (av herr Spetz m. fl.) och II: 436 (av herr Widén m. fl.) samt de likalydande motionerna I: 327 (av herr Hjalmar Nilsson) och II: 437 (av herr Nilsson i Svalöv) — avslå Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 39 samt för sin del antaga följande

1) Förslag
till
lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september
1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att punkt 4 av anvisningarna till 9 § kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Anvisningar

till

9 §.

4. För *jordbruksfastighet* — — — växande skog.

Dylik fastighet — — — å skogsmarken.

Skogsmark skall — — — (skogsmarkens avkastningsvärde).

Såsom skogsmark skall upptagas all — — — för skogsproduktion.

Såsom skogsmark skall ej upptagas sådan — — — frösådd m. m.

Till skogsmark — — — i övrigt.

Skogsmarkens normala — — — (normal skogstillgång).

Den normala årliga virkesavkastningen uppskattas i kubikmeter per hektar såsom uttryck för markens virkesproducerande förmåga (bonitet). Värdet i penningar av den sålunda uppskattade normala årsavkastningen beräknas efter virkets nettovärde per kubikmeter å rot (rotvärde) enligt de priser, som angivas i instruktionen för värdering av skogsmark och växande skog.

Från värdet av den enligt sålunda angivna grunder beräknade avkastningen skola avdragas 33 procent för kostnader för skogens vård, förvaltning, bevakning, väg- och byggnadsunderhåll, skogskultur, skyddsdikning, skogsindelning, skatter m. m. Är avsättningsläget för skogen så ogynnsamt att en väsentlig del av den till gagnvirke användbara virkesavkastningen enligt förutsättningarna för värderingen saknar rotvärde, eller äro på grund av naturförhållandena särskilda föryngringssvårigheter uppenbarligen för handen eller består skogen av ädel lövskog (företrädesvis bok, ek, alm, ask, avenbok, lind och lönn), och måste därför skogen skötas med anlitande av en onormalt stor del av avkastningens värde, må avdraget för sådana kostnader efter prövning i varje särskilt fall och med angivande av skälen höjas, dock ej till mer än 50 procent av den beräknade normala avkastningen. Det sålunda reducerade värdet anses utgöra nettovärdet på ett års normal avkastning per hektar skogsmark.

Skogsmarkens avkastningsvärde — — — växande skog.

Växande skog — — — (relativ skogstillgång).

Belastas skogsområde — — — särskilt angivas.

¹ Senaste lydelse se 1944:280.

Består en del av en taxeringsenhets skogsområde av skog med ogynnsamt avsättningsläge eller av skog med särskilda föryngringssvårigheter eller av ädel lövskog skall, därest för denna del av skogsområdet här ovan omnämnt förhöjt kostnadsavdrag skall beräknas, särskild värdesättning för sådan del av taxeringsenheten äga rum.

Särskild förmån — — — ingå i skogsmarkens värde.

Har på — — — till 10 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1952; dock skola bestämmelserna i sin nya lydelse lända till efterrättelse redan före sistnämnda dag, såvitt angår 1952 års allmänna fastighetstaxering.

2) F ö r s l a g

till

förordning med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion).

Härigenom förordnas, att vid taxering av fastighet skola jämte de föreskrifter, som meddelas i kommunalskattelagen, tillämpas följande uppskattningsgrunder.

1. Särskilda värden skola beräknas för skogsmark och växande skog.

Skogsmark skall värdesättas efter sin normala avkastningsförmåga på sätt i punkterna 4, 5 och 6 närmare angives (skogsmarkens avkastningsvärde).

Växande skog skall värdesättas med hänsyn till dess beräkneliga faktiska värdeavkastning enligt punkterna 4, 5, 6 och 7 (skogsvärdet).

A. Skogsmark.

2. Såsom skogsmark skall upptagas all icke odlad mark, som, vare sig den vid tillfället är skogbärande eller ej, är lämplig att använda för skogsproduktion. Till skogsmark hänföras således även ljunghägg och annan dylik mark, som av ålder ligger skoglös, såframt den kan anses lämpa sig för skogsproduktion.

Såsom skogsmark skall ej upptagas sådan skoglös eller obetydligt trädbevuxen ängsmark, som, ehuru den visserligen kan användas för skogsproduktion, i främsta rummet disponeras för foderproduktion genom bete eller slätter samt med god hushållning även bör därtill användas, vare sig den är att betrakta såsom kultiverad betesäng eller den är hänförlig till naturlig betes- eller slätteräng. Skogbevuxen s. k. hagmark skall, i den mån den utnyttjas såsom kultiverad betesäng, ej heller redovisas såsom skogsmark. Med kultiverad betesäng avses sådan icke i vanlig mening under plog lagd, i huvudsak foderproducerande men ej sällan något trädbevuxen betesmark, som för betets förbättrande är föremål för ordnad skötsel, varmed förstås sådana åtgärder som röjning, dikning, planering, kalkning, gödsling, frösädd m. m.

Till skogsmark räknas ej heller s. k. impediment, vartill hänföras myrar

(mossar och kärr), berg, fjällmark och annan dylik mark, som på grund av klimatiska förhållanden, ogynnsamma vattenförhållanden, näringsbrist eller de lösa jordlagrens ringa djup är av den beskaffenhet, att någon egentlig skogsproduktion där icke kan påräknas.

Värdet av sådan mark ävensom, i förekommande fall, av bete å skogsmark skall inräknas i värdet av fastigheten i övrigt.

3. Arealen skogsmark beräknas, vad angår statens och andra allmänna skogar, efter därom av domänstyrelsen meddelade eller eljest tillgängliga officiella uppgifter; vad angår enskilda skogar under ordnad hushållning med tillgängliga och tillförlitliga skogsuppskattningshandlingar efter uppgifter i dessa; samt, vad angår övriga skogar, med ledning av uppgifter från jordregistret, ekonomiska kartverk eller andra offentliga handlingar, så ock efter ingivna deklARATIONER och andra upplysningar, som kunna införskaffas.

4. Skogsmarkens normala virkesavkastningsförmåga (boniteten) skall beräknas efter den årliga virkesavkastning, uppskattad i kubikmeter per hektar, som anses kunna erhållas vid ett efter rationella grunder bedrivet skogsbruk och under antagande, att marken vore bevuxen med ett tillfredsställande samt å behöriga åldrar fördelat virkesförråd (normal skogstillgång). Boniteten är således icke beroende av att den för viss tid uttagbara virkesavkastningen är vare sig högre än normalt, på grund av att skogen är mer än vanligt väl sluten eller innehåller relativt stor tillgång på moget virke, eller lägre än normalt, på grund av att skogen är utglesad eller utgöres av övervägande ungskog, utan boniteten bestämmas av den uthålliga årliga virkesavkastning, skogsmarken skulle lämna, om skogstillgången under rationell skötsel vore normal. Såsom sådan normal virkesavkastning är att anse exempelvis den, som i medeltal uppnås på sådana större skogsbruk, där det väl sörjes för såväl återväxt som beståndsvård, och där det finnes ett väl slutet och på behöriga åldrar väl fördelat virkesförråd.

Boniteten skall bestämmas efter den virkesproducerande förmågan utan hänsyn till föreliggande möjlighet eller sätt för virkesavkastningens utnyttjande. Vidare är att märka, att boniteten skall vara genomsnittlig och således skall för skogsmarken i dess helhet avvägas med hänsyn till dess i olika delar skiftande producerande förmåga.

Vid bestämning av boniteten skall hela den normala årliga virkesavkastningen uppskattas i kubikmeter per hektar och avse virke i rått tillstånd, mått i verklig kubikmassa fast mått på bark, d. v. s. den virkeskvantitet, som erhålles, då virket mätes på rot efter noggranna s. k. massatabeller. Boniteten anges — utom i visst i anvisningarna till kommunalskattelagen angivet fall då skog med ogynnsamt avsättningsläge m. m. ingår i en taxeringsenhet — som en för hela taxeringsenheten i fråga gällande medelbonitet. Finnas för skogen tillförlitliga skogsuppskattningshandlingar, angivande skogsmarkens olika boniteter eller innehållande andra uppgifter, varav medelboniteten kan bedömas, sker uppskattningen med ledning därav. Saknas sådana handlingar, uppskattas boniteten med ledning av vad som är känt eller kan utrönas om skogsmarken i fråga, jämfört med medelboniteten å trakten i övrigt.

5. För värdering i penningar av den sålunda uppskattade normala virkesavkastningen beräknas virkets nettovärde per kubikmeter å rot (rotvärde) enligt de priser, som under åren 1945—49 på grund av prissättning nämnda år i genomsnitt varit å orten gällande för de sortiment, varav dylik normal virkesavkastning anses sammansatt (normal sortimentssammansättning), under iakttagande av att vid värdeberäkningen bruttopriserna skola reduceras med 25 procent. I de särskilda anvisningar, som jämlikt 59 § taxeringsförordningen skola fastställas för varje län eller område av

län, bestämmas vad som för länets eller områdets vidkommande skall anses såsom normal sortimentssammansättning.

Vid beräkning av virkets ovan angivna nettovärde skola från bruttopriserna avdragas alla direkta avverknings- och transportkostnader, såsom kostnader för huggning, körning, flottning eller annan transport till den plats, för vilken bruttopriserna gälla, direkt arbetsledning, avmätning och intumning, tillfälliga kojbyggnader, vintervägar och lastplatser, skogsvårdsavgifter samt olycksfalls- och försäkringsavgifter i den mån de äro direkt hänförliga till drivningsarbetet. Vid avdragens beräkning skall hänsyn tagas till utdrivningens större eller mindre svårigheter i fråga om körvägar och flottningsförhållanden m. m. dylikt. Därvid bör dock beaktas, att nettovärdet skall utgöra ett medelvärde för hela skogen och att kostnaderna sålunda skola vara representativa för skogens genomsnittliga avsättningsförhållanden.

Vid rotvärdets bestämmande enligt den normala sortimentssammansättningen skall iakttagas, att kubikmassa, uttryckt i brukliga handelsmått, t. ex. toppmått massa inom bark för timmer, löst mått för brännved etc., måste omräknas till verklig kubikmassa fast mått på bark. För varje sortiment och klass av ekonomiskt likvärdiga sortiment skall värdet utränas för vart och ett av de år, som skola läggas till grund för beräkningen, samt medeltal för dessa värden uträknas. De såsom resultat av beräkningen erhållna värdena skola angivas som medelnettovärden för samtliga år inom den bestämda tidsperioden för varje sortiment, gällande fast mått på bark. Ur dessa medelnettovärden bestämmas rotvärdet för samtliga sortiment enligt den fastställda normala sortimentssammansättningen på sätt framgår av följande uträkning, vilken allenast utgör ett exempel:

Sortimentsklass:

I: timmer.....	35 % à 8 kronor per kubikmeter	kronor 2: 80
II: sulfitved o. 1:a björkved ..	20 % » 6 » » » »	1: 20
III: sulfatved, props och 1:a barrved.....	20 % » 4 » » » »	0: 80
IV: kolved, industribränsle och diverse virke.....	25 % » 1 » » » »	0: 25

Rotvärde per kubikmeter kronor 5: 05.

Det bör beaktas, att den normala sortimentssammansättningen skall avse hela virkesavkastningen, oberoende av huruvida viss del av denna icke vinner avsättning. Skulle sålunda å viss trakt virke, i exemplet här ovan hänfört till fjärde sortimentsklassen, ej vara avsättningsbart, bör i exemplet detta utföras med värdet 0, då medelpriset blir endast 4 kronor 80 öre per kubikmeter. Motsvarande gäller även, då försäljning skett på rot men virke under viss brösthöjdsdimension ej kunnat vinna avsättning, churu dess kubikmassa ingår i den för skogen beräknade årliga virkesavkastningen.

Vid uppskattningen måste jämväl beaktas, att sämre mark producerar ej blott kvantitativt mindre virke utan även mindre värdefulla sortiment.

Vid uppskattning efter nu angivna grunder finnes alltså möjlighet att taga hänsyn till varje särskild skogs läge i förhållande till avsättningsort och annat, som inverkar på virkesvärdet. Vid enahanda bonitet och avsättningsläge skall samma rotvärde åsättas den normala virkesavkastningen, även om skogsbruk i olika syften bedrivs med olika omloppstider. Avvikelser från den omloppstid, som kan anses motsvara den för orten normala sortimentssammansättningen, inverka visserligen på den verkliga virkesavkastningens sammansättning och värde, men skall hänsyn till dessa avvikelser tagas vid beräkningen av växande skogens värde enligt punkt 7.

6. Den enligt punkt 4 bestämda normala årliga virkesavkastningen per hektar skogsmark multipliceras med det enligt punkt 5 beräknade rotvärdet. Från den värdeavkastning, som därvid framkommer, skola avdragas 33 procent för kostnader för skogens vård, förvaltning, bevakning, väg- och byggnadsunderhåll, skogskultur, skyddsdikning, skogsindelning, skatter m. m. Är avsättningsläget för skogen så ogynnsamt att en väsentlig del av den till gagnvirke användbara virkesavkastningen enligt förutsättningarna för värderingen saknar rotvärde, eller äro på grund av naturförhållandena särskilda föryngringssvårigheter uppenbarligen för handen, eller består skogen av ädel lövskog (företrädesvis bok, ek, alm, ask, avenbok, lind och lönn), och måste därför skogen skötas med anlitande av en onormalt stor del av avkastningens värde, må avdraget för sådana kostnader efter prövning i varje särskilt fall och med angivande av skälen höjas, dock ej till mer än 50 procent av den beräknade normala värdeavkastningen. Det sålunda reducerade värdet anses utgöra nettovärdet på ett års normal avkastning per hektar skogsmark.

Skogsmarkens värde per hektar (skogsmarkens avkastningsvärde) skall utgöra tre och en halv gånger nettovärdet på ett års normal avkastning.

Till underlättande av värdeberäkningen fastställer Kungl. Maj:t tabell som, vid avdrag för kostnader med 33 procent, angiver skogsmarkens värde per hektar vid förekommande kombinationer mellan bonitets- och rotvärdesklasser.

B. Växande skog.

7. Växande skog skall — oavsett om avverkningsrätt till densamma upplåtits eller ej — värdesättas med hänsyn till det skick, vari den faktiskt befinner sig, och den värdeavkastning, som för framtiden därur kan uttagas under förutsättning av en rationellt driven hushållning. Därest skogen innehåller ett så beskaffat virkesförråd, att den beräknade normala värdeavkastningen genast och uthålligt kan uttagas, och sålunda normal skogstillgång förefinnes, sättes värdet å den växande skogen (skogsvärdet), till sexton och en halv gånger nettovärdet på den normala årliga värdeavkastningen. I den av Kungl. Maj:t enligt punkt 6 sista stycket fastställda tabellen skall intagas uppgifter även till ledning vid denna värdeberäkning.

Emellertid är den växande skogens slutenhet, sammansättning och beskaffenhet i övrigt vanligen sådan, att den faktiska skogstillgången betingar ett från det normala mer eller mindre avvikande skogsvärde. Detta värde i förhållande till det normala utgör den relativa skogstillgången, som betecknas med tal, uttryckta i tiondelar. Talet för relativa skogstillgången är således 1,0, om skogsvärdet överensstämmer med det normala. Relativ skogstillgång 0,9, 0,8, 0,7 o. s. v. innebär, att det förhandenvarande virkesförrådet, såsom i utglesnade eller vanskötta skogar med allmän virkesbrist eller i välskötta skogar med brist på moget virke, icke medgiver normal värdeavkastning. Är detta fallet, skall skogsvärdet sättas i motsvarande mån lägre. På samma sätt innebär relativ skogstillgång 1,1, 1,2, 1,3 o. s. v., att skogsbeståndet till följd av mer än vanligt stor slutenhet eller jämförelsevis god tillgång på moget virke under viss tid kan medgiva större avverkning eller uttagande av värdefullare dimensioner än som för normal värdeavkastning kan beräknas, varför skogsvärdet i samma mån sättes högre. Den erforderliga jämkningen av de angivna skogsvärdena vid normal skogstillgång sker med stöd av de kända avvikelser, skogens virkesförråd och dettas sammansättning med avseende på åldrar och mogenhetsklasser samt grövre och klenare dimensioner uppvisar vid jämförelse med förrådet å en normalt sammansatt skog och skogens därav beroende förmåga att vid uthålligt skogsbruk giva en mot åsatt bonitet och rotvärde svarande värdeavkastning.

Bedömandet av den relativa skogstillgången skall ske med utgångspunkt från en uppskattning av befintligt virkesförråd och dettas förhållande till det virkesförråd, som skall finnas å skogen, då denna är normalt sammansatt och slutet (relativt virkesförråd). Till ledning vid detta bedömande skall Kungl. Maj:t på av domänstyrelsen i samråd med statens skogsforskningsinstitut och skogsstyrelsen upprättat förslag fastställa tabell, vilken för olika boniteter och omloppstider utvisar storleken av nämnda förråd. Det sålunda angivna virkesförrådet, som motsvarar relativa skogstillgången 1,0, betecknar jämväl relativa virkesförrådet 1,0. Därest kubikmassan å området är större eller mindre än vad som sålunda framgår av tabellen, är relativa virkesförrådet i motsvarande mån större eller mindre än 1,0. Siffran för relativa virkesförrådet utgör därvid tillika siffran för relativ skogstillgång, därest virkesförrådets avvikelse från det normala betingas allenast av skogens större eller mindre slutenhet, men skogen i övrigt beträffande ålders- och dimensionsfördelning kan betraktas såsom normal. Då emellertid normal ålders- och dimensionsfördelning oftast ej är för handen, kommer det tal, som uttrycker relativa virkesförrådet, vanligen icke att direkt angiva den relativa skogstillgången. För erhållande av relativa skogstillgången måste talet för relativa virkesförrådet jämkas, nämligen uppåt, om förrådet är sammansatt av äldre bestånd eller grövre virke än normalt, och nedåt, om de äldre åldersklasserna saknas eller bestånden äro sammansatta av övervägande klena dimensioner.

Det skall uppmärksammas, att det förhandenvarande totala virkesförrådet — vari skall ingå jämväl virke av mindre dimensioner än den minsta uppskattade — utan hänsyn till att viss del av dess avkastning måhända icke är avsättningsbar eller utnyttjas för husbehov, skall ligga till grund för jämförelse med det normala virkesförrådet.

I vederbörande taxeringslängd införes för varje fastighet uppgift om a) virkesförrådets storlek i genomsnitt i kubikmeter per hektar, oavsett om uppgiften är konstaterad genom uppmätning eller endast bedömd i och för bestämmande av relativ skogstillgång enligt vad nyss sagts, b) det på grund härav åsatta talet för relativa virkesförrådet, uttryckt i tiondelar, c) den relativa skogstillgången, likaledes uttryckt i tiondelar, samt d), i det fall att avvikelse skett från talet för relativa virkesförrådet vid bestämmande av relativa skogstillgången, skälet för avvikelsen.

Innebörden av ovan angivna värderingsmetod belyses därav, att å skogar, för vilka tillförlitliga hushållningsplaner finnas, ur vilka översikt kan erhållas rörande den virkesavkastning som omedelbart och i framtiden årligen bör kunna utvinnas, skogens och skogsmarkens sammanlagda värde kan erhållas på det sätt att dessa avkastningar värderas i penningar med tillämpning av de pris, som varit bestämmande för det enligt punkt 5 beräknade rotvärdet, och skogsbrukets hela till nutiden diskonterade avkastning därefter uträknas efter 5 procents räntefot, varefter avdrag sker med 33 procent för beräknade omkostnader. Av det sålunda erhållna värdet skall ett enligt ovan i punkt 6 angivna grunder beräknat värde redovisas såsom skogsmarkens värde, resten såsom den växande skogens värde. Relativa skogstillgången är i detta fall det tal, som erhålles, om nämnda värde å den växande skogen divideras med $16\frac{1}{2}$ gånger den normala årliga värdeavkastningen, minskad med 33 procent.

Endast undantagsvis läres relativa skogstillgången kunna sättas lägre än 0,2.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling

och skall första gången tillämpas i avseende å 1952 års allmänna fastighetstaxering.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag ha kamrarna vid behandlingen av nämnda betänkande stannat i olika beslut, i det att första kammaren bifallit vad utskottet i betänkandet hemställt, varemot andra kammaren bifallit den vid betänkandet fogade reservationen.

Mellan dessa kamrarnas beslut föreligger sålunda följande skiljaktighet. Enligt första kammarens beslut skall fastighetstaxering av skog ske enligt den i propositionen föreslagna nya metoden. Enligt andra kammarens beslut skall samma taxering även i fortsättningen verkställas enligt hittills tillämpad metod. I fråga om de för taxeringen tillämpliga värdefaktorerna innebära båda besluten bland annat, att prisnivån vid 1952 års allmänna fastighetstaxering skall bestämmas enligt medelpriserna för åren 1945—1949 efter reduktion med 25 procent av bruttopriserna.

Utskottet, som haft att jämlikt § 63 riksdagsordningen söka sammanjämka de olika meningar, i vilka kamrarna sålunda stannat, har i sådant hänseende ansett sig böra föreslå, att riksdagen antager bestämmelser, som innebära, att 1952 års allmänna fastighetstaxering skall verkställas enligt den äldre värderingsmetoden samt att därpå följande allmänna fastighetstaxeringar skola ske efter den nya metoden. Sammanjäkningsförslaget innefattar sålunda att den allmänna fastighetstaxeringen nästa gång skall äga rum enligt andra kammarens beslut och därefter enligt första kammarens beslut. Beträffande värdefaktorerna finner sig utskottet dock böra föreslå den ändringen i andra kammarens beslut att vid bestämmande av prisnivån för 1952 års allmänna fastighetstaxering från medelpriserna för åren 1945—1949 skall göras avdrag med belopp motsvarande 20 procent av bruttopriserna i stället för ovan angivna 25 procent av samma priser.

Utskottet förutsätter att under den tid som alltså kommer att stå till buds intill dess den nya metoden skall träda i tillämpning Kungl. Maj:t ägnar frågan om denna metods utformning i riktning mot en förenkling fortsatt uppmärksamhet. Vidare bör under tiden tillses att upprättandet avushållningsplaner och andra sådana uppskattningar av våra skogar, som kunna underlätta metodens tillämpning, på allt sätt uppmuntras. Ävenledes bör undersökas, huruvida icke i viss utsträckning vid nästa allmänna fastighetstaxering jämsides med värdeberäkningen enligt den gamla metoden kunde verkställas en uppskattning av erforderliga primärfaktorer för tillämpning av den nya metoden, så att därefter genom en bearbetning av det sålunda erhållna materialet utfallet i praktiken av den nya metoden kunde ytterligare bedömas.

Utskottet får således hemställa,

att kamrarna, med frånträdande av sina tidigare fattade beslut, måtte

A) för sin del antaga

1) Förslag

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september
1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att punkt 4 av anvisningarna till 9 § kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Anvisningar

till

9 §.

4. För *jordbruksfastighet* — — — växande skog.

Dylik fastighet — — — å skogsmarken.

Skogsmark skall — — — (skogsmarkens avkastningsvärde).

Såsom skogsmark skall upptagas all — — — för skogsproduktion.

Såsom skogsmark skall ej upptagas sådan — — — frösådd m. m.

Till skogsmark — — — i övrigt.

Skogsmarkens normala — — — (normal skogstillgång).

Den normala årliga virkesavkastningen uppskattas i kubikmeter per hektar såsom uttryck för markens virkesproducerande förmåga (bonitet). Värdet i penningar av den sålunda uppskattade normala årsavkastningen beräknas efter virkets nettovärde per kubikmeter å rot (rotvärde) enligt de priser, som angivas i instruktionen för värdering av skogsmark och växande skog.

Från värdet av den enligt sålunda angivna grunder beräknade avkastningen skola avdragas 33 procent för kostnader för skogens vård, förvaltning, bevakning, väg- och byggnadsunderhåll, skogskultur, skyddsdikning, skogsindelning, skatter m. m. Är avsättningsläget för skogen så ogynnsamt att en väsentlig del av den till gagnvirke användbara virkesavkastningen enligt förutsättningarna för värderingen saknar rotvärde, eller äro på grund av naturförhållandena särskilda föryngringssvårigheter uppenbarligen för handen eller består skogen av ädel lövskog (företrädesvis bok, ek, alm, ask, avenbok, lind och lönn), och måste därför skogen skötas med anlitande av en onormalt stor del av avkastningens värde, må avdraget för sådana kostnader efter prövning i varje särskilt fall och med angivande av skälen höjas, dock ej till mer än 50 procent av den beräknade normala avkastningen. Det sålunda reducerade värdet anses utgöra nettovärdet på ett års normal avkastning per hektar skogsmark.

Skogsmarkens avkastningsvärde — — — växande skog.

Växande skog — — — (relativ skogstillgång).

Belastas skogsområde — — — särskilt angivas.

¹ Senaste lydelse se 1944: 280.

Består en del av en taxeringsenhets skogsområde av skog med ogynnsamt avsättningsläge eller av skog med särskilda föryngringssvårigheter eller av ädel lövskog skall, därest för denna del av skogsområdet här ovan omnämnt förhöjt kostnadsavdrag skall beräknas, särskild värdesättning för sådan del av taxeringsenheten äga rum.

Särskild förmån — — — ingå i skogsmarkens värde.

Har på — — — till 10 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1952; dock att bestämmelserna i sin nya lydelse skola lända till efterrättelse redan före nämnda dag såvitt angår 1952 års allmänna fastighetstaxering. Lagen gäller till dess lagen den 1951 (nr) om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) träder i kraft, såvitt angår punkt 4 av anvisningarna till 9 § sistnämnda lag.

2) Förslag

till

förordning med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion).

Härigenom förordnas, att vid taxering av fastighet skola jämte de föreskrifter, som meddelas i kommunalskattelagen, tillämpas följande uppskattningsgrunder.

1. Särskilda värden skola beräknas för skogsmark och växande skog.

Skogsmark skall värdesättas efter sin normala avkastningsförmåga på sätt i punkterna 4, 5 och 6 närmare angives (skogsmarkens avkastningsvärde).

Växande skog skall värdesättas med hänsyn till dess beräkneliga faktiska värdeavkastning enligt punkterna 4, 5, 6 och 7 (skogsvärdet).

A. *Skogsmark.*

2. Såsom skogsmark skall upptagas all icke odlad mark, som, vare sig den vid tillfället är skogbärande eller ej, är lämplig att använda för skogsproduktion. Till skogsmark hänföres således även ljunghärad och annan dylik mark, som av ålder ligger skoglös, såframt den kan anses lämpa sig för skogsproduktion.

Såsom skogsmark skall ej upptagas sådan skoglös eller obetydligt trädbevuxen ängsmark, som, ehuru den visserligen kan användas för skogsproduktion, i främsta rummet disponeras för foderproduktion genom bete eller slätter samt med god hushållning även bör därtill användas, vare sig den är att betrakta såsom kultiverad betesäng eller den är hänförlig till naturlig betes- eller slätteräng. Skogbevuxen s. k. hagmark skall, i den mån den utnyttjas såsom kultiverad betesäng, ej heller redovisas såsom skogsmark. Med kultiverad betesäng avses sådan icke i vanlig mening under plog lagd,

i huvudsak foderproducerande men ej sällan något trädbevuxen betesmark, som för betets förbättrande är föremål för ordnad skötsel, varmed förstås sådana åtgärder som röjning, dikning, planering, kalkning, gödsling, frösådd m. m.

Till skogsmark räknas ej heller s. k. impediment, vartill hänföres myrar (mossar och kärr), berg, fjällmark och annan dylik mark, som på grund av klimatiska förhållanden, ogynnsamma vattenförhållanden, näringsbrist eller de lösa jordlagrens ringa djup är av den beskaffenhet, att någon egentlig skogsproduktion där icke kan påräknas.

Värdet av sådan mark ävensom, i förekommande fall, av bete å skogsmark skall inräknas i värdet av fastigheten i övrigt.

3. Arealen skogsmark beräknas, vad angår statens och andra allmänna skogar, efter därom av domänstyrelsen meddelade eller eljest tillgängliga officiella uppgifter; vad angår enskilda skogar under ordnad hushållning med tillgängliga och tillförlitliga skogsuppskattningshandlingar efter uppgifter i dessa; samt, vad angår övriga skogar, med ledning av uppgifter från jordregistret, ekonomiska kartverk eller andra offentliga handlingar, så ock efter ingivna deklARATIONER och andra upplysningar, som kunna införskaffas.

4. Skogsmarkens normala virkesavkastningsförmåga (boniteten) skall beräknas efter den årliga virkesavkastning, uppskattad i kubikmeter per hektar, som anses kunna erhållas vid ett efter rationella grunder bedrivet skogsbruk och under antagande, att marken vore bevuxen med ett tillfredsställande samt å behöriga åldrar fördelat virkesförråd (normal skogstillgång). Boniteten är således icke beroende av att den för viss tid uttagbara virkesavkastningen är vare sig högre än normalt, på grund av att skogen är mer än vanligt väl slutet eller innehåller relativt stor tillgång på moget virke, eller lägre än normalt, på grund av att skogen är utglesnad eller utgöres av övervägande ungskog, utan boniteten bestämmas av den uthålliga årliga virkesavkastning, skogsmarken skulle lämna, om skogstillgången under rationell skötsel vore normal. Såsom sådan normal virkesavkastning är att anse exempelvis den, som i medeltal uppnås på sådana större skogsbruk, där det väl sörjes för såväl återväxt som beståndsvård och där det finnes ett väl slutet och på behöriga åldrar väl fördelat virkesförråd.

Boniteten skall bestämmas efter den virkesproducerande förmågan utan hänsyn till föreliggande möjlighet eller sätt för virkesavkastningens utnyttjande. Vidare är att märka, att boniteten skall vara genomsnittlig och således skall för skogsmarken i dess helhet avvägas med hänsyn till dess i olika delar skiftande producerande förmåga.

Vid bestämning av boniteten skall hela den normala årliga virkesavkastningen uppskattas i kubikmeter per hektar och avse virke i rätt tillstånd, mätt i verklig kubikmassa fast mått på bark, d. v. s. den virkeskvantitet, som erhålles, då virket mätes på rot efter noggranna s. k. massatabeller. Boniteten anges — utom i visst i anvisningarna till kommunalskattelagen angivet fall då skog med ogynnsamt avsättningsläge m. m. ingår i en taxeringsenhet — som en för hela taxeringsenheten i fråga gällande medelbonitet. Finnas för skogen tillförlitliga skogsuppskattningshandlingar, angivande skogsmarkens olika boniteter eller innehållande andra uppgifter, varav medelboniteten kan bedömas, sker uppskattningen med ledning därav. Saknas sådana handlingar, uppskattas boniteten med ledning av vad som är känt eller kan utrönas om skogsmarken i fråga, jämfört med medelboniteten å trakten i övrigt.

5. För värdering i penningar av den sålunda uppskattade normala virkesavkastningen beräknas virkets nettovärde per kubikmeter å rot (rotvärde) enligt de priser, som under åren 1945—49 på grund av prissättning nämnda år i genomsnitt varit å orten gällande för de sortiment, varav dylik normal virkesavkastning anses sammansatt (normal sortimentssammansättning), under iakttagande av att vid värdeberäkningen bruttopriserna skola reduceras med 20 procent. I de särskilda anvisningar, som jämlikt 59 § taxeringsförordningen skola fastställas för varje län eller område av län, bestämmes vad som för länets eller områdets vidkommande skall anses såsom normal sortimentssammansättning.

Vid beräkning av virkets ovan angivna nettovärde skola från bruttopriserna avdragas alla direkta avverknings- och transportkostnader, såsom kostnader för huggning, körning, flottning eller annan transport till den plats, för vilken bruttopriserna gälla, direkt arbetsledning, avmätning och intumning, tillfälliga kojbyggnader, vintervägar och lastplatser, skogsvårdsavgifter samt olycksfalls- och försäkringsavgifter i den mån de äro direkt hänförliga till drivningsarbetet. Vid avdragens beräkning skall hänsyn tagas till utdrivningens större eller mindre svårigheter i fråga om körvägar och flottningsförhållanden m. m. dylikt. Därvid bör dock beaktas, att nettovärdet skall utgöra ett medelvärde för hela skogen och att kostnaderna sålunda skola vara representativa för skogens genomsnittliga avsättningsförhållanden.

Vid rotvärdets bestämmande enligt den normala sortimentssammansättningen skall iakttagas, att kubikmassa, uttryckt i brukliga handelsmått, t. ex. toppmått massa inom bark för timmer, löst mått för brännved etc., måste omräknas till verklig kubikmassa fast mått på bark. För varje sortiment och klass av ekonomiskt likvärdiga sortiment skall värdet utrönas för vart och ett av de år, som skola läggas till grund för beräkningen, samt medeltal för dessa värden uträknas. De såsom resultat av beräkningen erhållna värdena skola angivas som medelnettovärden för samtliga år inom den bestämda tidsperioden för varje sortiment, gällande fast mått på bark. Ur dessa medelnettovärden bestämmes rotvärdet för samtliga sortiment enligt den fastställda normala sortimentssammansättningen på sätt framgår av följande uträkning, vilken allenast utgör ett exempel:

Sortimentsklass:

I: timmer	35 %	å 8 kronor per kubikmeter	kronor 2: 80
II: sulfitved o. 1:a björkved..	20 %	» 6 » » » »	1: 20
III: sulfatved, props och 1:a barrved	20 %	» 4 » » » »	0: 80
IV: kolved, industribränsle och diverse virke	25 %	» 1 » » » »	0: 25

Rotvärde per kubikmeter kronor 5: 05.

Det bör beaktas, att den normala sortimentssammansättningen skall avse hela virkesavkastningen, oberoende av huruvida viss del av denna icke vinner avsättning. Skulle sålunda å viss trakt virke, i exemplet här ovan hänfört till fjärde sortimentsklassen, ej vara avsättningsbart, bör i exemplet detta utföras med värdet 0, då medelpriset blir endast 4 kronor 80 öre per kubikmeter. Motsvarande gäller även, då försäljning skett på rot men virke under viss brösthöjdsdimension ej kunnat vinna avsättning, ehuru dess kubikmassa ingår i den för skogen beräknade årliga virkesavkastningen.

Vid uppskattningen måste jämväl beaktas, att sämre mark producerar ej blott kvantitativt mindre virke utan även mindre värdefulla sortiment.

Vid uppskattning efter nu angivna grunder finnes alltså möjlighet att taga hänsyn till varje särskild skogs läge i förhållande till avsättningsort och annat, som inverkar på virkesvärdet. Vid enahanda bonitet och avsättningsläge skall samma rotvärde åsättas den normala virkesavkastningen, även om skogsbruk i olika syften bedrivs med olika omloppstider. Avvikelser från den omloppstid, som kan anses motsvara den för orten normala sortimentssammansättningen, inverka visserligen på den verkliga virkesavkastningens sammansättning och värde, men skall hänsyn till dessa avvikelser tagas vid beräkningen av växande skogens värde enligt punkt 7.

6. Den enligt punkt 4 bestämda normala årliga virkesavkastningen per hektar skogsmark multipliceras med det enligt punkt 5 beräknade rotvärdet. Från den värdeavkastning, som därvid framkommer, skola avdragas 33 procent för kostnader för skogens vård, förvaltning, bevakning, väg- och byggnadsunderhåll, skogskultur, skyddsdikning, skogsindelning, skatter m. m. Är avsättningsläget för skogen så ogynnsamt att en väsentlig del av den till gagnvirke användbara virkesavkastningen enligt förutsättningarna för värderingen saknar rotvärde, eller äro på grund av naturförhållandena särskilda föryngringssvårigheter uppenbarligen för handen, eller består skogen av ädel lövskog (företrädesvis bok, ek, alm, ask, avenbok, lind och lönn) och måste därför skogen skötas med anlitande av en onormalt stor del av avkastningens värde, må avdraget för sådana kostnader efter prövning i varje särskilt fall och med angivande av skälen höjas, dock ej till mer än 50 procent av den beräknade normala värdeavkastningen. Det sålunda reducerade värdet anses utgöra nettovärdet på ett års normal avkastning per hektar skogsmark.

Skogsmarkens värde per hektar (skogsmarkens avkastningsvärde) skall utgöra tre och en halv gånger nettovärdet på ett års normal avkastning.

Till underlättande av värdeberäkningen fastställer Kungl. Maj:t tabell som, vid avdrag för kostnader med 33 procent, anger skogsmarkens värde per hektar vid förekommande kombinationer mellan bonitets- och rotvärdesklasser.

B. Växande skog.

7. Växande skog skall — oavsett om avverkningsrätt till densamma upplåtits eller ej — värdesättas med hänsyn till det skick, vari den faktiskt befinner sig, och den värdeavkastning, som för framtiden därur kan uttagas under förutsättning av en rationellt driven hushållning. Därest skogen innehåller ett så beskaffat virkesförråd, att den beräknade normala värdeavkastningen genast och uthålligt kan uttagas, och sålunda normal skogstillgång förefinnes, sättes värdet å den växande skogen (skogsvärdet), till sexton och en halv gånger nettovärdet på den normala årliga värdeavkastningen. I den av Kungl. Maj:t enligt punkt 6 sista stycket fastställda tabellen skola intagas uppgifter även till ledning vid denna värdeberäkning.

Emellertid är den växande skogens slutenhet, sammansättning och beskaffenhet i övrigt vanligen sådan, att den faktiska skogstillgången betingar ett från det normala mer eller mindre avvikande skogsvärde. Detta värde i förhållande till det normala utgör den relativa skogstillgången, som betecknas med tal, uttryckta i tiondelar. Talet för relativa skogstillgången är således 1,0, om skogsvärdet överensstämmer med det normala. Relativ skogstillgång 0,9, 0,8, 0,7 o. s. v. innebär, att det förhandenvarande virkesförrådet, såsom i utglesnade eller vanskötta skogar med allmän virkesbrist eller i välskötta skogar med brist på moget virke, icke medgiver normal värdeavkastning. Är detta fallet, skall skogsvärdet sättas i motsvarande mån lägre. På samma sätt

innebär relativ skogstillgång 1,1, 1,2, 1,3 o. s. v., att skogsbeståndet till följd av mer än vanligt stor slutenhet eller jämförelsevis god tillgång på moget virke under viss tid kan medgiva större avverkning eller uttagande av värdefullare dimensioner än som för normal värdeavkastning kan beräknas, varför skogsvärdet i samma mån sättes högre. Den erforderliga jämkningen av de angivna skogsvärdena vid normal skogstillgång sker med stöd av de kända avvikelser, skogens virkesförråd och dettas sammansättning med avseende på åldrar och mogenhetsklasser samt grövre och klenare dimensioner uppvisar vid jämförelse med förrådet å en normalt sammansatt skog och skogens därav beroende förmåga att vid uthålligt skogsbruk giva en mot åsatt bonitet och rotvärde svarande värdeavkastning.

Bedömandet av den relativa skogstillgången skall ske med utgångspunkt från en uppskattning av befintligt virkesförråd och dettas förhållande till det virkesförråd, som skall finnas å skogen, då denna är normalt sammansatt och sluten (relativt virkesförråd). Till ledning vid detta bedömande skall Kungl. Maj:t på av domänstyrelsen i samråd med statens skogsforskningsinstitut och skogsstyrelsen upprättat förslag fastställa tabell, vilken för olika boniteter och omloppstider utvisar storleken av nämnda förråd. Det sålunda angivna virkesförrådet, som motsvarar relativa skogstillgången 1,0, betecknar jämväl relativa virkesförrådet 1,0. Därest kubikmassan å området är större eller mindre än vad som sålunda framgår av tabellen, är relativa virkesförrådet i motsvarande mån större eller mindre än 1,0. Siffran för relativa virkesförrådet utgör därvid tillika siffran för relativ skogstillgång, därest virkesförrådets avvikelse från det normala betingas allenast av skogens större eller mindre slutenhet, men skogen i övrigt beträffande ålders- och dimensionsfördelning kan betraktas såsom normal. Då emellertid normal ålders- och dimensionsfördelning oftast ej är för handen, kommer det tal, som uttrycker relativa virkesförrådet, vanligen icke att direkt angiva den relativa skogstillgången. För erhållande av relativa skogstillgången måste talet för relativa virkesförrådet jämkas, nämligen uppåt, om förrådet är sammansatt av äldre bestånd eller grövre virke än normalt, och nedåt, om de äldre åldersklasserna saknas eller bestånden äro sammansatta av övervägande klena dimensioner.

Det skall uppmärksammas, att det förhandenvarande totala virkesförrådet — vari skall ingå jämväl virke av mindre dimensioner än den minsta uppskattade — utan hänsyn till att viss del av dess avkastning måhända icke är avsättningsbar eller utnyttjas för husbehov, skall ligga till grund för jämförelse med det normala virkesförrådet.

I vederbörande taxeringslängd införes för varje fastighet uppgift om a) virkesförrådets storlek i genomsnitt i kubikmeter per hektar, oavsett om uppgiften är konstaterad genom uppmätning eller endast bedömd i och för bestämmande av relativ skogstillgång enligt vad nyss sagts, b) det på grund härav åsatta talet för relativa virkesförrådet, uttryckt i tiondelar, c) den relativa skogstillgången, likaledes uttryckt i tiondelar, samt d), i det fall att avvikelse skett från talet för relativa virkesförrådet vid bestämmande av relativa skogstillgången, skälet för avvikelsen.

Innebörden av ovan angivna värderingsmetod belyses därav, att å skogar, för vilka tillförlitliga hushållningsplaner finnas, ur vilka översikt kan erhållas rörande den virkesavkastning som omedelbart och i framtiden årligen bör kunna utvinnas, skogens och skogsmarkens sammanlagda värde kan erhållas på det sättet att dessa avkastningar värderas i penningar med tillämpning av de pris, som varit bestämmande för det enligt punkt 5 beräknade rotvärdet, och skogsbrukets hela till nutiden diskonterade avkastning därefter uträknas efter 5 procents räntefot, varefter avdrag sker med 33 procent för

beräknade omkostnader. Av det sålunda erhållna värdet skall ett enligt ovan i punkt 6 angivna grunder beräknat värde redovisas såsom skogsmarkens värde, resten såsom den växande skogens värde. Relativa skogstillgången är i detta fall det tal, som erhålles, om nämnda värde å den växande skogen divideras med $16\frac{1}{2}$ gånger den normala årliga värdeavkastningen, minskad med 33 procent.

Endast undantagsvis lärer relativa skogstillgången kunna sättas lägre än 0,2.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1952; dock att bestämmelserna skola lända till efterrättelse redan före nämnda dag såvitt angår 1952 års allmänna fastighetstaxering. Förordningen skall äga tillämpning till dess förordningen den 1951 (nr) med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion) träder i kraft.

3) Förslag

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att 9 och 10 §§ samt 22 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 ävensom punkt 4 av anvisningarna till 9 § samt punkterna 4 och 5 av anvisningarna till 22 § samma lag¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

9 §.

Taxeringsvärde skall — — — pris (allmänna saluvärdet).

Område, som utgöres av skogsmark och växande skog, skall upptagas till det värde, det kan anses äga vid uthålligt skogsbruk. Kan området eller del därav anses betinga ett högre allmänt saluvärde vid utnyttjande till tomtmark eller till industriellt eller likartat ändamål än vid användning för skogsbruk, skall dock området eller delen upptagas till allmänna saluvärdet.

Frälseränta uppskattas — — — beräknas utgå.

(Se vidare anvisningarna.)

10 §.

Vid taxering — — — användes för jordbruk med binäringar eller skogsbruk,

skolande därvid särskilt angivas vad av jordbruksvärdet som belöper å skogsmark (skogsmarksvärde);

b. *skogsvärde*, varmed — — — och dylikt.

(Se vidare anvisningarna.)

¹ Senaste lydelse se beträffande 9 § 1932:291, beträffande 10 § 1937:518, beträffande 22 § 1 mom. 1948:223, beträffande punkt 4 av anvisningarna till 9 § 1951:000, beträffande punkt 4 av anvisningarna till 22 § 1950:588 samt beträffande punkt 5 av anvisningarna till 22 § 1930:190.

22 §.

1 mom. Från bruttointäkten — — — det allmänna.

Har skog — — — tidigare medgivits.

Har växande skog avyttrats i samband med avyttring av marken, må den skattskyldige efter eget val njuta avdrag *antingen* med den del av köpeskillingen eller den eljest erhållna valutan för skogen, som belöper på det för ägaren gällande ingående virkesförrådet, *eller* med ett belopp motsvarande värdet av det för skogen beräknade minsta producerande skogskapitalet *eller* med skogens för ägaren gällande ingångsvärde.

Hemmavarande barn — — — tillhöra arbetspersonalen.

Har sambruksförening — — — nämnda gottgörelse.

Anvisningar

till 9 §.

4. För *jordbruksfastighet till den del den utgöres av skogsmark och därå växande skog* skola, förutom vad nedan sägs, gälla de uppskattningsgrunder varom stadgas i särskild instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion).

Dylik fastighet skall, försåvitt ej beträffande densamma eller del därav förekomsten av mervärde, som i punkt 5 här nedan avses, till annat föranleder, upptagas efter det värde, den kan anses äga vid uthålligt skogsbruk. Atskillnad göres vid uppskattningen mellan skogsmark, växande skog och särskild förmån å skogsmarken.

Såsom *skogsmark* skall, på sätt närmare utvecklas i skogsvärderingsinstruktionen, upptagas all icke odlad mark som, vare sig den vid tillfället är skogbärande eller ej, är lämplig att använda för skogsproduktion. Till skogsmark räknas icke s. k. impediment; sådan marks värde skall medräknas vid värdesättning av fastigheten i övrigt.

Särskild förmån å skogsmarken, såsom skogsbete, möjlighet till jakt, byggnad å skogen, i den mån densamma ej bör anses inbegripen i sådant normalt byggnadsbestånd å taxeringsenheten, som inräknas i de för inägorna tillämpade enhetsvärden, servitutsrätt eller dylikt, skall uppskattas för sig med särskilt belopp, och värdet av dylik förmån skall sålunda ej inräknas i det skogsmarksvärde, som enligt 10 § skall särskilt angivas. Vid dylik uppskattning skall alltid iakttagas, att uppskattning sker till det värde förmånen har för den taxeringsenhet, varom fråga är. Om rationellt skogsbruk bedrivs å skogsmarken, må betesvärde åsättas endast såframt betet plägar utnyttjas. Därest å skogsmark, varå rationellt skogsbruk ej bedrivs, bete ej plägar utnyttjas, torde detta i regel visa, att betet för ifrågavarande fastighet har så obetydligt värde, att anledning att särskilt uppskatta det samma saknas. Skogskojoj och liknande mera tillfälliga byggnader åsättas intet särskilt värde, utan anses deras värde ingå i skogsmarkens värde.

Har på — — — till 10 §.

till 22 §.

4. Har skog — — — gällande ingångsvärde.
 Med skogs — — — sålunda minskats.
 Med ingående — — — av ingångsvärdet.
 Vare sig — — — ursprungliga ingångsvärdet.
 Är det — — — samma tid.
 Om avdrag — — — av skogen.
 Om moderbolag — — — för moderbolaget.

Exempel å — — — ingående virkesförråd:

A. försäljer från sin fastighet 1 000 kubikmeter skog på rot för en köpeskilling av 8 000 kronor. Vid taxeringen påföljande år visar han, att virkesförrådet å fastigheten före avverkningen utgjorde 4 400 kubikmeter och alltså efter avverkningen 3 400 kubikmeter. Då skogsmarkens areal vid senaste fastighetstaxering utgjorde 80 hektar, därå med hänsyn till markens godhetsgrad och skogens tillstånd den årliga tillväxten kan beräknas till 2 kubikmeter per hektar, är det sannolikt, att nämnda tillväxt utgjort sammanlagt $2 \times 80 = 160$ kubikmeter. Under den tid av 15 år, som A. innehaft fastigheten, har således tillväxten utgjort 2 400 kubikmeter. A. gör vidare sannolikt, att han under samma tid uttagit för husbehov i genomsnitt 40 kubikmeter om året eller tillhoppa 600 kubikmeter samt att han för försäljning avverkat 1 200 kubikmeter. Virkestillväxten uppgår således till 600 kubikmeter mer än vad han tidigare avverkat å fastigheten. Virkesförrådet vid hans förvärv av fastigheten kan alltså antagas hava utgjort $4\,400 - 600 = 3\,800$ kubikmeter, vilket är det ingående virkesförrådet. Då efter den under beskattningsåret gjorda försäljningen virkesförrådet utgjort 3 400 kubikmeter, har minskningen i det för honom gällande ingående virkesförrådet utgjort 400 kubikmeter. A. gör vidare genom köpehandling rörande fastigheten troligt, att av den av honom erlagda köpeskillingen å skogen belöpt ett belopp av 11 400 kronor, motsvarande ett pris av 3 kronor per kubikmeter. För minskningen av ingående virkesförrådet med 400 kubikmeter är han således berättigad åtnjuta avdrag med $3 \times 400 = 1\,200$ kronor. Detta avdrag får åtnjutas även om värdet å det efter avverkningen kvarvarande virkesförrådet icke understiger den av honom för skogen erlagda köpeskillingen.

Det för — — — 10 200 kronor.

Exempel å — — — i ingångsvärde:

- B. försäljer — — — 10 000 kronor.
 Ingångsvärdet har — — — det ursprungliga.
 5. Har växande — — — ingående virkesförrådet);
 eller ett belopp motsvarande värdet av det för skogen beräknade minsta producerande skogskapitalet;
 eller skogens — — — ovan sägs.
 Härvid iakttages — — — valutans belopp.

Såsom värde av minsta producerande skogskapital skall vid tillämpning av nyss angivna bestämmelser anses — därest vid den allmänna fastighetstaxering, som avslutats under eller närmast före det kalenderår, varunder fastigheten avyttrats, för skogen vid produktion av barrskog antagits eller skolat antagas högst 80-årig omloppstid — ett belopp svarande mot tre fjärdedelar av det vid nämnda taxering fastställda skogsmarksvärdet och, om därvid för skogen antagits eller skolat antagas längre omloppstid, nedan angiven multipel av nämnda skogsmarksvärde:

vid 90-årig omloppstid 1	vid 140-årig omloppstid 5
» 100-årig » 1½	» 150-årig » 7
» 110-årig » 2	» 160-årig » 10
» 120-årig » 3	» 170-årig » 14
» 130-årig » 4	» mer än 170-årig omloppstid 18.

Exempel:

1) A. inköper ett till skogsbörd dugligt område om 10 hektar, vilket ligger skoglöst, och planterar därå skog. Sedan mer än 10 år förflutit från förvärvet, försäljer han till B. området för en köpeskillning, varav å den växande skogen beräknas belöpa 1 800 kronor. Virkesförrådet uppgår då till 360 kubikmeter. Vid senaste allmänna fastighetstaxering har skogsmarken åsatts ett värde av 35 kronor per hektar. För skogen har därvid räknats med en omloppstid av 120 år, varför såsom minsta producerande skogskapital för skogen antages $3 \times 35 = 105$ kronor per hektar. Då i detta fall icke finnes något för A. gällande ingående virkesförråd eller ingångsvärde, är han berättigad till avdrag med $10 \times 105 = 1\,050$ kronor, och det belopp, som skall beskattas, blir följaktligen $1\,800 - 1\,050 = 750$ kronor.

Samma skogsmark säljes ånyo 15 år efter B:s förvärv av densamma, när därå finnes 40 kubikmeter virke per hektar eller tillhoppa 400 kubikmeter virke. Av den erhållna köpeskillningen belöper å den växande skogen 4 000 kronor. Avdrag har under innehavet av skogen icke medgivits för minskning av ingångsvärde eller för minskning i ingående virkesförråd, vadan det för B. gällande ingångsvärdet är 1 800 kronor och det för honom gällande ingående virkesförrådet utgör 360 kubikmeter. Vid senaste allmänna fastighetstaxeringen har för fastigheten skogsmarksvärdet fastställts till 35 kronor per hektar och har alltså för skogen antagits en omloppstid av 120 år. B. är berättigad att åtnjuta avdrag *antingen* med det för honom gällande ingångsvärdet, 1 800 kronor, *eller* med $10 \times 3 \times 35 = 1\,050$ kronor *eller* med vad av den erhållna köpeskillningen belöper å det för honom gällande ingående virkesförrådet, d. v. s. $\frac{360}{400} \times 4\,000 = 3\,600$ kronor. Därest den skattskyldige begär att få åtnjuta avdrag med sistnämnda belopp, skall till beskattning tagas $4\,000 - 3\,600 = 400$ kronor.

2) C. ärver en fastighet, vars skogsvärde enligt senaste taxering utgör 15 000 kronor. Under de närmast följande åren verkställer han avverkningar och får vid taxeringarna åtnjuta avdrag på sådant sätt, att det in-

gående virkesförrådet, vilket antages hava ursprungligen utgjort 3 000 kubikmeter, anses hava nedgått till 2 000 kubikmeter och skogens ingångsvärde anses hava nedgått till 10 000 kronor. C. försäljer fastigheten efter ytterligare några år, då virkesförrådet stigit till 2 400 kubikmeter, och vid taxering nästföljande år gör han troligt, att av den erhållna köpeskillingen å skogen belöpt ett belopp av 11 000 kronor. C. är då berättigad att åtnjuta avdrag *antingen* med det för honom gällande ingångsvärdet 10 000 kronor, *eller* med belopp motsvarande värdet av det för skogen beräknade minsta producerande skogskapitalet, vilket i förevarande fall antages utgöra 6 000 kronor, *eller* med $\frac{2\,000}{2\,400} \times 11\,000 = 9\,167$ kronor, vilket belopp utgör vad av den erhållna köpeskillingen belöper å det för C. gällande ingående virkesförrådet. Av de på dessa olika sätt beräknade avdragsbeloppen är avdraget för ingångsvärdet, 10 000 kronor, störst. Därest C. begär avdrag med detta belopp, tages till beskattning $11\,000 - 10\,000 = 1\,000$ kronor. Hade däremot av den erhållna köpeskillingen å skogen belöpt mindre belopp än 10 000 kronor, hade avdrag ej fått ske med högre belopp än det, vilket upptagits såsom intäkt genom skogens försäljning.

Denna lag träder i kraft, såvitt angår 9 och 10 §§ samt punkt 4 av anvisningarna till 9 §, den 1 januari 1955 och i övrigt den 1 januari 1956; dock skola 9 och 10 §§ samt punkt 4 av anvisningarna till 9 § i sin nya lydelse lända till efterrättelse redan före förstnämnda dag såvitt angår 1955 års allmänna fastighetstaxering.

4) Förslag

till

förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härigenom förordnas, att 58 § 1 mom., 59 § 1 mom., 60 § 2 mom., 62 § 2 mom. och 65 § taxeringsförordningen den 28 september 1928¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

58 §.

1 mom. Angående skyldighet dels för statens skogsforskningsinstitut att före allmän fastighetstaxering fastställa centrala skogstaxeringsanvisningar samt till länsstyrelserna avlämna arealuppgifter m. m. dels ock för domänstyrelsen att före sådan taxering till länsstyrelserna lämna uppgifter rörande virkespriser m. m. stadgas i skogsvärderingsinstruktionen.

¹ Senaste lydelse se beträffande 58 § 1 mom., 62 § 2 mom. och 65 § 1944:281 samt beträffande 59 § 1 mom. 1943:855.

Det åligger landskamreraren att, med biträde av skogssakkunnig, på grundval av anvisningar och uppgifter som nu sagts samt i mån av behov inhämtade upplysningar upprätta förslag till lokala skogstaxeringsanvisningar varom likaledes är stadgat i skogsvärderingsinstruktionen.

59 §.

1 mom. Senast den — — — och skog.

Vid sådant sammanträde redogör landskamreraren för priserna vid försäljning av fastigheter inom länet under tiden efter senaste allmänna fastighetstaxering och för de slutsatser beträffande fastigheternas allmänna saluvärde, som enligt hans mening kunna dragas av dessa priser, så ock för övriga av honom kända förhållanden av beskaffenhet att inverka på nämnda värde. Därjämte skall landskamreraren framlägga jämlikt 58 § 1 mom. andra stycket upprättat förslag till lokala skogstaxeringsanvisningar ävensom, i den mån så finnes erforderligt, förslag till särskilda anvisningar jämväl i andra hänseenden, såsom angående redovisningen av olika ägoslag, värdesättning av övrig mark och bete å skogsmark med mera. Avser sammanträdet överläggning angående taxeringen inom allenast viss del av länet, skola redogörelserna och förslagen därefter lämpas.

För sådana — — — för taxeringen.

Till ledning för värdesättning av skogsmark och växande skog skola på grundval av de förslag, som av landskamreraren avgivas, fastställas lokala skogstaxeringsanvisningar.

Länsstyrelsen har — — — förda protokollet.

60 §.

2 mom. Efter det sammanträden enligt 59 § 1 och 2 mom. hållits, har länsstyrelsen att skyndsamt till ordföranden i den beredningsnämnd å landet eller fastighetstaxeringsnämnd i stad, som i varje särskilt fall vederbör, översända dels de i 18 § omförmälda uppgifterna, dels de för nämndens distrikt fastställda lokala skogstaxeringsanvisningarna.

62 §.

2 mom. Vid beredningsnämndens första sammanträde skall ordföranden, innan taxeringsarbetet tager sin början, avgiva noggrann redogörelse ej mindre rörande de enhetsvärden, som föreslagits vid det i 59 § 1 mom. omförmälda sammanträdet, samt de värderingsgrunder i övrigt, som å detta sammanträde ansetts böra inom distriktet tillämpas, än även rörande samtliga de köp av jordbruksfastighet inom distriktet, som förekommit under tiden efter senaste allmänna fastighetstaxering, samt de slutsatser beträffande fastigheternas allmänna saluvärde i orten, som enligt ordförandens mening kunna dragas av de vid dessa köp tillämpade priser. Finnas inom distriktet fastigheter med skog, bör i redogörelsen tillika lämnas upplysning rörande det virkesförråd, som i medeltal per hektar finnes

inom länet eller vederbörlig del därav, och dess fördelning på trädslagsklasser och förrådsgrupper samt, i förekommande fall, trädslag ävensom rörande innehållet i övrigt av de lokala skogstaxeringsanvisningarna. Redogörelsen ävensom beredningsnämndens mening härom böra protokollföras.

Härefter åligger — — — i distriktet.

65 §.

Ordförande i — — — i 64 a §;

b) att före fastighetstaxeringsnämndens sammanträde granska de från beredningsnämndernas ordförande enligt 64 § inkomna längderna och övriga handlingar och därvid särskilt undersöka, huru beredningsnämnderna tillämpat de enhetsvärden, som föreslagits vid det i 59 § 1 mom. omnämnda sammanträdet, samt de värderingsgrunder i övrigt, som å detta sammanträde ansetts böra komma till användning inom vederbörande beredningsdistrikt, ävensom huru beredningsnämndernas uppskattning av virkesförrådet och dess fördelning på trädslagsklasser och förrådsgrupper samt, i förekommande fall, trädslag överensstämmer med uppgifterna härom i de vid sistnämnda sammanträde fastställda lokala skogstaxeringsanvisningarna.

c) att vidtaga — — — och längder.

Ordförande i — — — d) sägs.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1954.

5) Förslag

till

förordning med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion).

Härigenom förordnas, att vid taxering av fastighet skola jämte de föreskrifter, som meddelas i kommunalskattelagen, tillämpas följande uppskattningsgrunder.

A. Allmänna värderingsgrunder.

Skogsmark med därå växande skog skall värderas med hänsyn till markens produktionsförmåga, det tillstånd vari den växande skogen befinner sig samt den avkastning i penningar som med beaktande av dessa omständigheter kan antagas för framtiden bliva uttagen under förutsättning att ett efter förhållandena avpassat uthålligt skogsbruk kommer att där bedrivas.

Skogens avkastning av virke kommer att innefatta successiva uttag av dels den skog, som redan finnes, dels framdeles uppväxande skog. Härvid kunna olika utvecklingsförlopp med skilda uttagsprogram ifrågakomma, beroende på växlande skogliga och ekonomiska förutsättningar. För större områden med väsentligen likartade skogliga förhållanden (*tillväxtområden*) bestämmas med ledning av material från riksskogstaxeringarna för olika trädslag vissa typiska sådana utvecklingsförlopp med olika omloppstider. Skogarna i riket inordnas under de kategorier med skilda uttagsprogram, som sålunda erhållas, och de framtida virkesavkastningarna antagas för varje skog utfalla i enlighet med vad som förutsättes i utvecklingsförloppet för den kategori vartill skogen hänförs.

Eftersom det ej kan förutses vilka priser virket vid avverkningen kommer att betinga, göras för beräkning av det framtida utbytet i penningar vissa antaganden beträffande priserna. Priserna å rotstående skog av olika slag bestämmas sålunda för olika *avsättningslägen* inom särskilda *prisområden*. Till grund för prissättningen läggas medeltalen av gällande medelhöstpriser under de närmaste fem kalenderåren innan taxeringen påbörjas (priser enligt femårsregeln). Den vid taxeringstillfället sålunda antagna prisnivån förutsättes bliva bestående och gällande för framtida avverkningar.

Om det antages, att de beräknade framtida virkesavkastningarna från en skog uppskattas i penningar enligt de för ifrågavarande taxering bestämda priserna, därvid beträffande varje års avkastning avdrag göres för beräknade *allmänna kostnader*, samt att de sålunda erhållna nettoavkastningarna i penningar diskonteras till nuvärden och dessa sammanläggas, erhålles det belopp, som utgör skogsmarkens och den växande skogens hela nuvärde (s. k. förväntningsvärde). Det är detta värde som taxeringen avser att utröna.

För taxeringen verkställles emellertid ej direkt uppskattning av de framtida årsavkastningarna, utan förfares på följande sätt.

Uppskattning sker av dels markens produktionsförmåga (*godhetsgrad*), dels den växande skogens förråd av träd som nå över brösthöjd (*mätbart virkesförråd*). Uppskattningen sker med fördelning av detta förråd å vissa trädslag och diameterklasser (*trädslagsklasser* och *förrådsgrupper*). Förväntningsvärdet bestämmas med ledning av rotvärdet per skogskubikmeter (*skogskubikmeterpriset*) för ett grövre och ett klenare *typträd* inom varje trädslagsklass i varje avsättningsläge samt vissa på förhand uträknade, i tabeller för olika fall angivna förvandlingstal, *markvärdefaktorer* och *skogsvärdefaktorer*. Med utgångspunkt från relationen mellan skogskubikmeterpriserna för det grövre och det klenare typträdet (*prisrelationen*) giva dessa faktorer siffermässigt uttryck åt det förhållandet att å ena sidan skogen tillväxer och virkets kvalitet ändras, men att å andra sidan nuvärdet av varje framtida årsavkastning utgör endast det efter viss räntefot diskonterade värdet av denna. Avdrag göres vid uppskattningen med det beräknade nuvärdet av framtida allmänna kostnader för skogsbruket.

Särskilda värden skola vid taxeringen åsättas skogsmarken och den växande skogen. Såsom värde å skogsmarken redovisas därvid, oavsett om därå finnes virkesförråd, med ledning av tabellerna det värde som med hänsyn till markens godhetsgrad skulle tillkomma marken, om därå ej finnes något virkesförråd (*skogsmarksvärdet*), medan såsom värde å den växande skogen, likaledes med ledning av tabellerna, redovisas återstoden av det sammanlagda nuvärdet å skogsmarken och den växande skogen (*skogsvärdet*). Redovisning sker på sätt nu angivits utan hinder av att i verkligheten den del av skogsmarkens värde, som tillgodogöres genom tillväxten av det befintliga virkesförrådet, ej är skild från detta förråds förhandenvarande värde utan lösgöres först när det avverkas.

I viss nedan angiven ordning beaktas onormal förekomst av kalmarek.

Att särskilda förmåner å skogsmarek — såsom skogsbete, möjlighet till jakt, andra byggnader å skogen än skogskojoer och liknande mera tillfälliga byggnader, servitutsrätt o. dyl. — skola beaktas i annan ordning än i denna instruktion angives, framgår av punkt 4 av anvisningarna till 9 § och punkt 2 av anvisningarna till 10 § kommunalskattelagen.

B. Bestämmelser rörande uppskattningen.

1. Vad som förstås med skogsmarek.

Såsom skogsmarek skall upptagas all icke odlad marek som, vare sig den vid tillfället är skogbärande eller ej, är lämplig att använda för skogsproduktion. Till skogsmarek hänföras således även ljungmarek och annan dylik marek, som av ålder ligger skoglös, såframt marken kan anses lämpa sig för skogsproduktion.

Såsom skogsmarek skall däremot ej upptagas sådan skoglös eller obetydligt trädbevuxen ängsmarek, som, ehuru den visserligen kan användas för skogsproduktion, i främsta rummet utnyttjas för foderproduktion genom bete eller slätter och som med god hushållning även bör användas därtill, vare sig den är att betrakta såsom kultiverad betesäng eller den är hänförlig till naturlig betes- eller slätteräng. Skogbevuxen s. k. hagmarek skall, i den mån den utnyttjas såsom *kultiverad betesäng*, ej heller redovisas såsom skogsmarek. Med kultiverad betesäng avses sådan icke i vanlig mening under plog lagd, i huvudsak foderproducerande men ej sällan något trädbevuxen betesmarek, som för betets förbättrande är föremål för ordnad skötsel, varmed förstås sådana åtgärder som röjning, dikning, planering, kalkning, gödsling, frösådd m. m.

Till skogsmarek räknas ej impediment. Till impediment hänföras myrar (mossar och kärr), berg, fjäll och dylika områden, vilka på grund av klimatiska förhållanden, ogynnsamma vattenförhållanden, näringsbrist eller de lösa jordlagrens ringa djup är av sådan beskaffenhet att någon egentlig skogsproduktion där icke kan påräknas.

Värdet av marek som icke skall upptagas såsom skogsmarek ävensom, i förekommande fall, av bete å skogsmarek skall, på sätt framgår av punkt 4

av anvisningarna till 9 § kommunalskattelagen, inräknas i värdet av fastigheten i övrigt.

2. Areal skogsmark.

Arealen skogsmark beräknas, såvitt angår statens och andra allmänna skogar, med ledning av officiella uppgifter, som meddelas av domänstyrelsen eller som eljest finnas tillgängliga; såvitt angår enskilda skogar under ordnad hushållning, för vilka tillförlitliga skogsuppskattningshandlingar finnas tillgängliga, med ledning av uppgifter i dessa; samt, såvitt angår övriga skogar, med ledning av uppgifter från jordregister, ekonomiska kartverk eller andra offentliga handlingar, så ock efter ingivna deklarationer och andra upplysningar som kunna införskaffas.

3. Rikets indelning i tillväxtområden.

För taxeringen indelas riket, med hänsyn till olikheter i skogsmarkens produktionsförmåga och det sätt varpå skogsbruket bedrives, i sex tillväxtområden omfattande:

område I Norrbottens och Västerbottens läns lappmarker, Jämtlands län samt Särna och Idre socknar av Kopparbergs län; *område II* Norrbottens och Västerbottens läns kustland, Västernorrlands län och av Gävleborgs län Hälsingland; *område III* övriga delar av Gävleborgs och Kopparbergs län samt Nyskoga, Södra Finnskoga, Norra Finnskoga, Dalby och Norra Ny socknar av Värmlands län; *område IV* övriga delar av Svealand ävensom Gotlands län; *område V* Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs och Skaraborgs län; samt *område VI* Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Hallands län.

4. Markens godhetsgrad.

Markens godhetsgrad uppskattas med hänsyn till den virkesavkastning som framdeles kan förväntas från den, om den utnyttjas nöjaktigt. Godhetsgraden skall bestämmas efter markens beskaffenhet utan hänsyn till den därå växande skogens tillstånd och är således icke beroende av om den faktiska produktionen under den närmaste tiden kan beräknas bliva hög eller låg. Godhetsgraden är likaledes oberoende av det sätt varpå virkesavkastningen utnyttjas eller kan utnyttjas.

Markens godhetsgrad anges för visst tillväxtområde i fyra eller, om förhållandena därtill föranleda, flera godhetsklasser. För varje län eller, där olika delar av ett län ligga inom olika tillväxtområden, för varje sådan del av län anges, där så ske kan med ledning av riksskogstaxeringarna, i de lokala skogstaxeringsanvisningar, varom sägs under F. här nedan, vilka godhetsklasser som där ifrågakomma.

Godhetsgraden uppskattas antingen med ledning av vad som är känt exempelvis genom uppgifter i skogsuppskattningshandlingar för ifrågavarande mark eller genom jämförelse med medelgodheten hos övrig mark i trakten. Vid bedömande av godhetsgraden må vid tidigare taxeringar fastställda siffror för bonitet tjäna till ledning.

5. Virkesförrådets uppskattning.

a) Det å skogen befintliga mätbara virkesförrådet uppskattas med fördelning på trädslagsklasser och förrådsgrupper. Trädslagsklasserna äro *barrskog*, *ordinär lövskog* (företrädesvis björk, asp och al) samt *ädel lövskog* (företrädesvis bok, ek, alm, ask, avenbok, lind och lönn). Beträffande barrskog upptagas såsom särskilda förrådsgrupper 1) träd med en diameter vid brösthöjd av 25 centimeter och däröver (*grov barrskog*), 2) träd med en diameter vid brösthöjd av 15 intill 25 centimeter (*medelgrov barrskog*) och 3) träd med en diameter vid brösthöjd av intill 15 centimeter (*klen barrskog*). Ordinär lövskog ävensom ädel lövskog fördelas vardera å två förrådsgrupper, den ena omfattande träd som vid brösthöjd i diameter hålla 25 centimeter eller mera (*grov ordinär lövskog* och *grov ädel lövskog*), den andra omfattande träd av mindre diameter vid brösthöjd (*klen ordinär lövskog* och *klen ädel lövskog*).

b) Virkesförrådet skall för varje förrådsgrupp angivas i kubikmeter fast mått på bark (*skogskubikmeter*), d. v. s. den virkeskvantitet som erhålles genom uppskattning med ledning av massatabeller av det å rot uppmätta virket. Träd, som äro så förstörda genom röta eller annorledes att de anses hänförliga till s. k. »uppenbara vrak», medtagas ej.

c) Därest det beträffande viss barrskog ej finnes anledning antaga att sammansättningen av den medelgrova och den klena skogen avsevärt avviker från den vid förhandenvarande förekomst av grov skog normala, må en mera summarisk uppdelning av virkesförrådet ske, därvid angives allenast, med en noggrannhet av minst tiotal procent, det i virkesförrådet ingående förrådet av grov barrskog samt, då bestämmelserna i punkt 11 tillämpas, med en noggrannhet av minst tjugufemtal procent, förekomsten av gran. En efter omständigheterna lämpad summarisk uppdelning av virkesförrådet må ske jämväl beträffande lövskog, om ej ett i huvudsak riktigt taxeringsresultat därigenom äventyras.

Sådan summarisk uppskattning som ovan sagts må ej ske, där tillfredsställande uppgifter för en fullständig uppskattning äro för handen.

6. Skogskubikmeterpris.

a) De skogskubikmeterpriser för ett grövre och ett klenare typträd, som skola läggas till grund för uppskattningen, fastställas beträffande varje trädslagsklass enligt den prisnivå som skall tillämpas vid taxeringen; priserna fastställas för olika avsättningslägen inom visst område med i huvudsak enhetlig priskonstruktion i ett län (prisområde). Grövre typträd inom en trädslagsklass är ett träd som vid brösthöjd håller 30 centimeter, klenare typträd ett träd som vid brösthöjd håller 20 centimeter.

För fastställande av skogskubikmeterpriset måste bestämmas dels hur en skogskubikmeter skall anses vara sammansatt [se b) här nedan], dels hur de däri ingående sortimenten skola prissättas [se c) här nedan].

b) En skogskubikmeter av visst typträd anses vara sammansatt av de sortiment, som antagas kunna utvinnas från ett sådant träd, om det avverkas.

Prisberäkningen skall grundas på vissa för ett *apteringsområde* av statens skogsforskningsinstitut efter samråd med skogsstyrelsen fastställda enhetliga förutsättningar beträffande typträdens stamform, barktjockleken hos desamma och deras kvalitet samt deras uppdelning på stamdelar av olika grovlek enligt en antagen grundaptering. Med utgångspunkt från dessa förutsättningar fastställles vid taxeringen i vilken utsträckning olika sortiment av skilda trädslag skola med hänsyn till å orten förefintliga avsättningsmöjligheter anses där ingå i det ifrågavarande typträdet. Uppdelningen på sortiment behöver ej göras mer detaljerad än som kan anses erforderligt för en nöjaktig beräkning av skogskubikmeterpriserna.

Ett typträd skall representera hela den trädslagsklass det avser och får sålunda anses vara sammansatt av de trädslag, som ingå i trädslagsklassen, i ungefär samma proportion som dessa förekomma inom prisområdet. Det kan emellertid vid taxeringen vanligen anses tillfyllest att låta träd av ett eller flera inom trädslagsklassen förhärskande trädslag företräda trädslagsklassen i dess helhet. Att särskilda typträd dock stundom skola finnas för olika grupper av en trädslagsklass och i regel för tall och för gran, framgår av punkt 11.

c) Det skogskubikmeterpris, som vid taxeringen skall tillämpas för visst typträd i visst avsättningsläge, erhålles genom att beräkna nettopriser för samtliga sortiment av det virke, som ingår i ifrågavarande skogskubikmeter, enligt den prissättning, som vid taxeringen skall gälla för de olika sortimenten, och sammanlägga dessa nettopriser. Till utgångspunkt för beräkningen tagas de vid taxeringen gällande femårsmedeltalen för bruttopriserna å de olika sortimenten i orten. Från dem avdragas motsvarande femårsmedeltal för direkta avverknings- och transportkostnader, såsom kostnader för huggning, körning, flottning eller annan transport till den plats, för vilken bruttopriserna gälla, direkt arbetsledning, avmätning och intumning, tillfälliga kojbyggnader, vintervägar och lastplatser, olycksfalls- och försäkringsavgifter i den mån de äro direkt hänförliga till drivningsarbetet, så ock skogsvårdsavgifter. Vid kostnadernas beräkning skall beaktas i vad mån större eller mindre arbete erfordras för utdrivningarna på grund av körvägarnas längd och beskaffenhet, flottningsförhållanden m. m. Olika nettopriser framkomma härigenom för olika avsättningslägen. Avdraget skall avse kostnader som äro representativa för skogens genomsnittliga avsättningsförhållanden.

Vid prisberäkningen skall iakttagas, att de för kubikmassa, uttryckt i brukliga handelsmått för sortiment, angivna priserna måste överföras till skogskubikmeterpriser för de båda typträden. Härvid skola av statens skogsforskningsinstitut i samråd med skogsstyrelsen fastställda omräkningstal för förvandling av priserna i brukliga handelsmått till priser å verklig kubikmassa fast mått på bark i erforderlig utsträckning tjäna till ledning.

De i typträden ingående sortimenten kunna i regel antagas vara desamma för alla skogar av visst slag inom ett prisområde. Hänsyn till variationer i avverknings- och transportkostnader och det av dessas storlek betingade avsättningsläget kan tagas genom fördelning av skogarna på ett antal *omkostnadsklasser*. För de allra flesta fall kunna därför tillämpliga skogskubikmeterpriser uträknas centralt för län eller del av län. Uppgifter rörande sådana skogskubikmeterpriser skola intagas i de lokala skogstaxeringsanvisningarna.

d) Jämlikt de grunder, som skola vid taxeringen tillämpas enligt bestämmelser av statens skogsforskningsinstitut, meddelade i samråd med skogsstyrelsen, skall, på sätt utvecklas under D. här nedan, vid den antagna apteringen av visst typträd i angiven utsträckning hänsyn tagas till tekniska fel i virket. Uppenbara vrak medtagas enligt punkt 5 b) ej i det mätbara virkesförrådet. Om emellertid i viss skog tekniska fel skulle förekomma i en utsträckning som uppenbarligen överstiger vad som i dylik ordning beaktats, må på sätt och inom gränser, som angivas i de lokala skogstaxeringsanvisningarna, därav betingat avdrag ske vid skogskubikmeterprisets fastställande.

När här avsett avdrag göres, skola skälen därför angivas, och skall grunden för beräkningen beträffande varje berörd förrådsgrupp antecknas i taxeringslängden.

7. Avdrag för allmänna kostnader.

Nuvärdet av avdraget för allmänna kostnader för skogsbruket avser kostnader för förvaltning och bevakning, för skogens vård, för föryngrings- och skyddsåtgärder, för väg- och dikesunderhåll samt för skogsindelning, sådana övriga kostnader för fasta anläggningar och fast arbetskraft som ej inrymmas i direkta avverknings- och transportkostnader, så ock sådana tillomkostnader hänförliga skatter som ej annorledes beaktats. Nuvärdet av sagda kostnader beräknas till 33 procent av det värde, som skulle tillkomma skogsmarken och den växande skogen om dylikt avdrag ej medgäves. Avdraget verkställs genom att från skogskubikmeterpriset avräknas 33 procent av detta. Är avsättningsläget för en skog så ogynnsamt att en väsentlig del av den till gagnvirke användbara virkesavkastningen enligt förutsättningarna för värderingen saknar rotvärde, eller äro på grund av naturförhållandena särskilda föryngringssvårigheter uppenbarligen för handen, och måste därför skogen skötas med anlåtande av en onormalt stor del av avkastningens värde, må avdraget för allmänna kostnader efter prövning i varje särskilt fall och med angivande av skälen höjas, dock ej mer än att avdraget från skogskubikmeterpriset uppgår till högst hälften av detta. Inom vilket område sådan höjning får ske skall angivas i de lokala skogstaxeringsanvisningarna. Höjning som nu sagts av ifrågavarande avdrag må ock ske, där trängande behov föreligger att inom en nära framtid i en omfattning uppenbarligen överstigande den normala uppföra inkom för skogsbrukets behov avsedda byggnader, vilka måste antagas icke kunna i huvudsak förräntas genom uthyrning eller dylikt.

8. Skogsvärdefaktorer och markvärdefaktorer.

På sätt framgår av punkterna 5 och 6 verkställes uppskattning av virkesförrådet, fördelat på trädslagsklasser och förrådsgrupper, och bestämmas skogskubikmeterpriser som vid taxeringen skola gälla för typträden inom respektive trädslagsklasser. Däremot fastställas ej dylika priser för träd av annan storlek. Förhållandet mellan skogskubikmeterpriserna för typträden inom en trädslagsklass (prisrelationen) kommer nämligen att bestämma priserna för samtliga förekommande dimensioner inom klassen. Detta sker med tillämpning av skogsvärde- och markvärdefaktorerna, genom vilka tillika beaktas, *dels* att å en skog normalt finnas plantor som ännu ej nått brösthöjd, *dels* att befintliga träd, när de förutsätts bliva avverkade, komma att vara grövre än vid taxeringstillfället och då komma att hava ett därav betingat pris, *dels* att å skogsmarken komma att uppväxa nya skogsgenerationer vilka måste medräknas vid bestämmande av förväntningsvärdet å skogen.

Skogsvärde- och markvärdefaktorer angivas i särskilda av Kungl. Maj:t på sätt nedan under C. sägs fastställda tabeller.

9. Skogsvärdet.

Den växande skogens värde (skogsvärdet) erhålles genom att multiplicera virkesförrådet inom varje förrådsgrupp å skogen med *dels* det med avdrag för allmänna kostnader reducerade skogskubikmeterpriset å det grövre typträdet för ifrågasvarande trädslagsklass och omkostnadsklass, *dels* den skogsvärdefaktor som för ifrågasvarande förrådsgrupp, godhetsklass, omloppstid och prisrelation inom tillväxtområdet angives i den av Kungl. Maj:t fastställda tabellen, *samt* därefter sammanlägga de sålunda för varje förrådsgrupp erhållna beloppen.

För sådana trakter inom tillväxtområde II eller III, som gränsa mot ett nordligare tillväxtområde, må i den utsträckning som bestämmes i de lokala skogstaxeringsanvisningarna tillämpas skogsvärdefaktorer svarande mot en längre omloppstid än den i tillväxtområdet för ifrågasvarande godhetsklass å marken i allmänhet antagna.

10. Skogsmarksvärdet.

Skogsmarksvärdet beräknas — vare sig å marken finnes mätbart virkesförråd eller ej och oavsett beskaffenheten av den befintliga skogen — såsom om skogsmarken utnyttjades endast för produktion av barrskog med den för vederbörande tillväxtområde och godhetsklass genomsnittliga sammansättningen av tall och gran d. v. s. såsom om hela virkesförrådet utgjordes av sådan skog. Värdesättningen sker med ledning av skogskubikmeterpriserna å tvenne för ändamålet konstruerade typträd (jfr punkt 6 a) bestående av tall och gran i sådan sammansättning. Skogskubikmeterpriserna å nämnda typträd erhållas genom att sammanlägga så stora andelar av skogskubikmeterpriserna för vederbörande typträd inom vardera trädslaget som svara mot den antagna sammansättningen.

Å skogsmark av så hög godhetsklass i tillväxtområde VI att ädel lövskog där normalt förekommer i större utsträckning sker värdesättningen under beaktande även av trädslag inom denna trädslagsklass. I de av Kungl. Maj:t fastställda tabellerna uttryckes emellertid markvärdefaktorn även för sådan mark efter erforderlig omräkning såsom en markvärdefaktor för barrskog som ovan sagts.

Det med avdrag för nuvärdet av allmänna kostnader reducerade skogskubikmeterpriset för det grövre typträdet inom barrskog, varom ovan sagts, multipliceras alltså oavsett den växande skogens beskaffenhet alltid med den markvärdefaktor, vilken i den av Kungl. Maj:t fastställda tabellen anges för ifrågakvarande godhetsklass vid den prisrelation som betecknar förhållandet mellan skogskubikmeterpriserna å de ifrågakvarande båda typträden. Härigenom erhålles värdet å skogsmark per hektar. Där på sätt i föregående stycke sagts hänsyn skall tagas även till förekomsten av ädel lövskog, iakttages att i vederbörande tabell skilda markvärdefaktorer upptagas för olika värdeförutsättningar i avseende å den ädla lövskogen. Skogsmarksvärdet för en hel skog utgör produkten av värdet å skogsmarken per hektar och det vid taxeringen utränta antalet hektar skogsmark å skogen.

Utgöres skogsmark till större eller mindre del av sammanhängande kalmarksområden, vilka av ålder ligga skoglösa och ej kunna göras skogbärande utan kulturåtgärder, må värdet av dessa områden nedsättas till lägst hälften av det enligt ovan angivna bestämmelser uppskattade värdet. Därest det kan antagas att av den skogsmark å en taxeringsenhet, som återstår sedan dylika sammanhängande kalmarksområden undantagits, mer än fem procent utgöres av kalmark, må värdet å så stor del av den återstående kalmarken, som överskjuter fem procent, reduceras med en tredjedel.

Därest skogsmarken till en fastighet är av sådan beskaffenhet att vid dess värdesättning hänsyn enligt ovan skall tagas till förekomsten av ädel lövskog samt det kan antagas att fastigheten till mer än 25 procent är bevuxen med dylik skog, må värdet å den överskjutande delen av den med ädel lövskog bevuxna marken likaledes reduceras med en tredjedel.

Genom nedsättning som i de båda föregående styckena sagts må dock värdet å den skogsmark nedsättningen avser ej nedbringas under det värde som skulle tillkomma marken vid användning för annat ändamål än skogsbruk, häri ej inbegripet värdet av sådan förmån å skogsmarken som enligt punkt 4 av anvisningarna till 9 § kommunalskattelagen ej skall inräknas i skogsmarkens värde.

För sådana trakter inom ett tillväxtområde, som gränsa mot ett nordligare tillväxtområde, må i den utsträckning som bestämmes i de lokala skogstaxeringsanvisningarna procentuellt avdrag göras å det markvärde, som framkommer i tabellerna, enligt grunder som där angivas.

11. Förfarandet vid prisvariationer inom en trädslagsklass.

Uppdelningen på de tre trädslagsklasserna barrskog, ordinär lövskog och ädel lövskog betingas främst därav att för var och en av dem kunna antagas

i huvudsak lika tillväxtförhållanden och ensartad avverkningsordning, varav följer att för varje sådan klass skola gälla gemensamma skogsvärdefaktorer. I det föregående har antagits att även gemensamma skogskubikmeterpriser bestämmas för varje trädslagsklass, och att till följd därav typträden i princip skola anses vara sammansatta av förekommande olika trädslag inom varje trädslagsklass. Emellertid är det beträffande barrskog normalt, beträffande ädel lövskog vanligt och beträffande ordinär lövskog möjligt, att inom trädslagsklassen priserna för olika trädslag så variera att gemensamma skogskubikmeterpriser skulle framstå såsom olämpliga. I dylika fall skola de olika trädslagen gruppvis eller vart för sig i avseende å uppskattning av virkesförråd och bestämmande av skogskubikmeterpriser behandlas såsom om de utgjorde en hel trädslagsklass. I fråga om förfarandet vid prissättningen kan åtskillnad mellan de olika trädslagen göras redan vid den antagna aptering, varom statens skogsforskningsinstitut i samråd med skogsstyrelsen meddelar föreskrifter, eller först vid den uppdelning på sortiment som verkställes vid taxeringen. Beträffande trädslag, för vilka sålunda särskild prissättning skall ske, anknytes denna till typträd av vederbörlig grovlek inom ifrågavarande trädslag. För den eller de prisrelationer, som framkomma genom jämförelse mellan skogskubikmeterpriserna å typträden inom varje trädslag eller grupp av trädslag, uppsökas i vederbörlig tabell de beträffande trädslagsklassen i sin helhet gällande skogsvärdefaktorerna, och uppskattningen av skogsvärdet sker med ledning av dessa och de fastställda skogskubikmeterpriserna för trädslaget eller gruppen av trädslag. Markvärdet bestämes däremot alltid på sätt i punkt 10 sägs.

Inom trädslagsklassen barrskog skola regelmässigt tall och gran behandlas såsom skilda grupper med iakttagande att, där andra slag av barrträd förekomma, de efter omständigheterna sammanföras med ettdera av dessa trädslag. Därest inom visst trädslag — på grund av växlande stamform och grenighet m. m. hos träden — skogen i avseende å kvalitet och användbarhet till gagnvirke företer sådana olikheter att skilda prissättningsgrunder finnas böra tillämpas, kan en uppdelning av detta trädslag ske på skilda grupper.

12. Om nedsättning i visst fall av skogsvärde eller skogsmarksvärde.

Belastas skogsområde av servitut eller annan liknande rättighet, kan därav föranledas nedsättning av skogsvärdet eller skogsmarksvärdet. Grunden för nedsättningen bestämes med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet. Om nedsättningen och grunden för densamma skall anteckning ske i taxeringslängden.

13. Uppskattningens enhet.

Uppskattningen verkställes för hela skogen å taxeringsenheten med hänsyn till där genomsnittligt rådande förhållanden beträffande godhetsgrad, avsättningsläge m. m. En avvägning företages i olika avscenden mellan skogens olika delar enligt sådan grund som i varje avseende finnes lämplig.

Råda beträffande olika delar av skogen å en taxeringsenhet i skogligt avseende väsentligt skilda förhållanden, må dock, om taxeringen därigenom avsevärt underlättas, särskild uppskattning ske av de olika delarna. Skall, på sätt av punkt 7 framgår, för viss del av taxeringsenhet förhöjt avdrag för allmänna kostnader beräknas, skall den delen särskilt uppskattas. Sker sådan särskild uppskattning, skola för taxeringen grundläggande uppgifter redovisas för varje sålunda uppskattad del av taxeringsenheten, men skola skogsvärde och skogsmarksvärde utföras gemensamt för taxeringsenheten i dess helhet.

C. Föreskrifter som före allmän fastighetstaxering meddelas av Kungl. Maj:t.

Kungl. Maj:t fastställer före allmän fastighetstaxering tabeller utvisande de skogsvärde- och markvärdefaktorer, som vid taxeringen skola tillämpas.

a) I särskilda tabeller skola beträffande varje tillväxtområde och varje där ifrågakommande omloppstid och godhetsklass å marken för varje förrådsgrupp inom en trädslagsklass skogsvärdefaktorer angivas för de prisrelationer, som uttrycka förhållandet mellan skogskubikmeterpriserna å typträden för trädslagsklassen, ävensom upptagas däremot svarande markvärdefaktorer.

b) Dessa faktorer bestämmas med tillämpning av följande grunder.

Beträffande en arealenhet av en genomsnittsskog med likformig förekomst av träd i olika utvecklingsstadier uträknas, med tillämpning av viss värdeenhets, för varje sådant stadium dels förväntningsvärdet å det befintliga virkesförrådet dels förväntningsvärdet å kommande skogsgenerationer, vilka förväntningsvärden sammanlagt utgöra hela nuvärdet av skogsmarken och den växande skogen, uttryckt i ifrågavarande värdeenhets. Markvärdet är under de nämnda förutsättningarna, uttryckt i samma värdeenhets, det förväntningsvärde som sålunda uträknas för det fall att virkesförråd ännu saknas (0-årig skog). För varje utvecklingsstadium i genomsnittsskogen avdrages markvärdet från hela nuvärdet. Resten är beträffande ifrågavarande utvecklingsstadium av skogen skogsvärde, uttryckt i nämnda värdeenhets. Från olika utvecklingsstadier hämtade skogsvärden sammanföras under de förrådsgrupper, dit de höra, och uttryckas för en massanhet såsom tal angivande förhållandet till det i ifrågavarande värdeenhets angivna värdet å det grövre typträdet inom trädslagsklassen. Varje sålunda erhållet tal är skogsvärdefaktor för ifrågavarande förrådsgrupp.

Markvärdefaktorn erhålles enligt motsvarande beräkningsmetod. Emellertid antages vid fastställande av markvärdefaktor för varje tillväxtområde och godhetsklass å marken att marken är bevuxen endast med tall och gran i för tillväxtområdet och godhetsklassen genomsnittlig sammansättning eller, såvitt angår mark av de godhetsklasser i tillväxtområde VI där ädel lövskog i större utsträckning förekommer, endast med tall, gran, ek och bok, likaledes i genomsnittlig sammansättning. Markvärdefaktorn uttryckes alltid — såvitt angår mark som sist sagts efter vederbörlig förvandling under beaktande av de olika trädslagens skogskubikmeterpriser — såsom det tal vil-

ket anger förhållandet mellan markvärdet per hektar och skogskubikmeterpriset å det konstruerade grövre typträdet för tall och gran i genomsnittlig sammansättning.

c) Förväntningsvärdet bestämmes av förräntningsprocent, massatillväxt samt kvalitetstillväxt, så ock av den ordning i vilken virkesförrådet tänkes bliva avverkat.

Förräntningen skall beräknas efter en räntefot av fem procent.

Massatillväxten bestämmes för varje i ett tillväxtområde med hänsyn till markens godhetsgrad tillämpad omloppstid på grundval av uppgifter från riksskogstaxeringarna.

Kvalitetstillväxten kommer till uttryck i förhållandet mellan skogskubikmeterpriserna för typträden inom ifrågavarande trädslagsklass. Skogsvärde och markvärdefaktorer angivas för olika sådana prisrelationer.

Den ordning, i vilken virkesförrådet skall antagas bliva avverkat, fastställles för varje tillväxtområde, trädslagsklass och ifrågakommande omloppstid med ledning av riksskogstaxeringarna. Därvid förutsättes att avverkningen avser en på grundval av uppgifter från riksskogstaxeringarna rörande virkesförrådets sammansättning och tillväxt för skog av olika åldersklasser konstruerad genomsnittsskog, innehållande lika stora arealer skog av alla åldrar inom de till omloppstiden hörande utvecklingsstadierna, samt att avverkningen skall vara lika med tillväxten och i framtiden bibehållas oförändrad. Kan med ledning av det material, som ligger till grund för statens skogsforskningsinstitutets undersökningar rörande skötselprogram för rationellt skogsbruk, en säkrare uppfattning vinnas om hur uthålligt skogsbruk i ett tillväxtområde bedrives, må ock detta material beaktas.

d) I tabellerna upptagas så många godhetsklasser, att förekommande olikheter i avseende å markens produktionsförmåga tillbörligen beaktas, varjämte upptagas prisrelationer med intervall av högst en tiondel. För mark av viss godhetsklass inom tillväxtområdena II och III angives hur i de under B. i punkt 9 andra stycket angivna fallen skogsvärdefaktorerna skola beräknas. Gemensamma skogsvärdefaktorer kunna ifrågakomma för mark av olika godhetsklasser inom ett tillväxtområde så ock för mark av samma godhetsklass inom olika tillväxtområden, även om olika markvärdefaktorer fastställas. I tabellerna angivas också grunder för sådan procentuell sänkning av markvärdet varom stadgas under B. i punkt 10 sista stycket.

D. Anvisningar som före allmän fastighetstaxering meddelas av statens skogsforskningsinstitut.

1. Före allmän fastighetstaxering skall statens skogsforskningsinstitut efter samråd med skogsstyrelsen senast den 1 juni året näst före taxeringsåret fastställa för den följande taxeringsperioden gällande centrala skogstaxeringsanvisningar. I dessa anvisningar skola bestämmas de områden som skola för de vanligast förekommande trädslagen vara appteringsområden, under iakttagande att varje appteringsområde skall vara ett sådant större

område där, enligt vad riksskogstaxeringarna utvisa, skogen har i huvudsak ensartad karaktär i avseende å trädens stamform, barktjockleken hos träden samt trädens kvalitet.

Tillika skall i anvisningarna för varje apteringsområde och ifrågakommande trädslag, under antagande av sådan aptering som i varje avseende finnes lämplig, för dels ett träd som håller i genomsnitt 20 centimeter dels ett träd som håller i genomsnitt 30 centimeter vid brösthöjd bestämmas den uppdelning av trädets totala stamvolym med bark i rått tillstånd å stamdelar av olika grovlek, som skall ligga till grund för prisberäkningen. Därvid skola jämväl givas normer för uppskattning av *dels* trädets barkvolym, *dels* stamvedens inmättningsbara volym uppdelad efter virkets grovlek, *dels* ock huru stor del av utbytet i gagnvirke som på grund av inom området allmänt förekommande tekniska fel i medeltal skall beräknas icke kunna utnyttjas såsom gagnvirke.

I de centrala skogstaxeringsanvisningarna skola även fastställas de omräkningstal som erfordras för att angiva förhållandet mellan å ena sidan stamvirket uttryckt i verklig kubikmassa fast mått på bark, å andra sidan ifrågakommande sortiment uttryckta i brukliga handelsmått, samt i övrigt meddela sådana uppgifter som kunna tjäna till ledning vid bestämmande av sortimentsutbytet från typträden.

2. Statens skogsforskningsinstitut skall vidare, på grundval av riksskogstaxeringarna, senast den 15 september året näst före taxeringsåret till varje länsstyrelse avlämna uppgifter för länet eller i skogligt avseende likartade delar av länet om den ungefärliga arealen av skogsmark och av övrig mark, skogsmarkens genomsnittliga godhetsgrad samt virkesförrådets genomsnittliga storlek och fördelning på trädslagsklasser och förrådsgrupper samt, i förekommande fall, trädslag.

E. Uppgifter och förslag som före allmän fastighetstaxering avgivas av domänstyrelsen.

Domänstyrelsen skall före allmän fastighetstaxering efter samråd med statens skogsforskningsinstitut och skogsstyrelsen senast den 15 september året näst före taxeringsåret till varje länsstyrelse för varje del av vederbörande län

dels avlämna uppgifter rörande bruttohöstpriser för olika sortiment av olika trädslag samt under B. i punkt 6 c) avsedda kostnader under de år, vilkas förhållanden skola ligga till grund för taxeringen,

dels avgiva förslag om vilka trädslag skola i avseende å uppskattning av virkesförråd och bestämmande av skogskubikmeterpriser behandlas såsom särskild grupp inom en trädslagsklass samt vilka skogskubikmeterpriser som skola tillämpas för ifrågakommande typträd i vanligen förekommande fall för olika apterings- och pridförutsättningar.

I den mån det erfordras skall det material redovisas som legat till grund för nämnda uppgifter och förslag.

F. Lokala skogstaxeringsanvisningar.

Före varje allmän fastighetstaxering skola på sätt i 58 § 1 mom. och 59 § 1 mom. taxeringsförordningen angives fastställas lokala skogstaxeringsanvisningar, vilka skola avse län eller del av län och innehålla uppgifter särskilt i följande avseenden:

det virkesförråd, sammanlagt och i medeltal per hektar, som beräknas finnas inom det område anvisningarna avse eller särskild del därav, med fördelning av förrådet på olika trädslagsklasser och förrådsgrupper samt, i förekommande fall, trädslag,

de godhetsklasser beträffande skogsmarken och de omloppstider för skogsbruket som må ifrågakomma för varje del av det område anvisningarna avse,

de trädslag som i avseende å uppskattning av virkesförråd och bestämmande av skogskubikmeterpriser skola behandlas såsom särskild grupp inom en trädslagsklass,

de skogskubikmeterpriser för olika typträd som böra tillämpas vid taxeringen, redovisade för särskilda prisområden samt bestämda för olika omkostnadsklasser (avsättningslägen), med angivande av grunden för beräkningen, så ock de motsvarande kubikmeterpriser som erhållas om skogskubikmeterpriserna reduceras med avdrag för allmänna kostnader och de återstående beloppen multipliceras med de för varje fall tillämpliga skogsvärdefaktorerna (skogsvärde per kubikmeter),

de motsvarande kubikmeterpriser per hektar som böra tillämpas för bestämmande av värdet å skogsmark,

de områden, för vilka enligt B. punkt 6 d) skola gälla särskilda uppskattningsgrunder i anledning av onormal förekomst av tekniska fel, med angivande av de skogskubikmeterpriser som i sådana fall ifrågakomma,

de områden inom länet, för vilka må ifrågakomma avdrag efter andra grunder än de normalt gällande för allmänna kostnader, med angivande av grunderna i dylika fall för avdragens beräkning,

de trakter inom länet, för vilka enligt B. punkt 9 andra stycket särskilda skogsvärdefaktorer må tillämpas, samt

de områden respektive de godhetsklasser för vilka enligt B. punkt 10 sista stycket avdrag må göras å markvärdet.

I de lokala skogstaxeringsanvisningarna böra i övrigt intagas de delar av de centrala skogstaxeringsanvisningarna som avse ifrågavarande län eller del av län, i den mån dessa ej äro av betydelse endast såsom grundläggande för de uppgifter varom ovan stadgats, samt meddelas de upplysningar i övrigt som må finnas erforderliga för en riktig taxering av skogsmark och växande skog.

De lokala skogstaxeringsanvisningarna skola ock innefatta hjälptabeller för taxering av skogsmark och växande skog, så uppställda att därur för vanligen förekommande fall direkt kunna för olika ifrågakommande omkostnadsklasser utfinnas skogsvärde per kubikmeter samt skogsmarksvärde per hektar. Hjälptabellerna böra innehålla upplysningar för beräkning av

motsvarande värden även i andra fall än de normalt förekommande, såsom då särskild reduktion av värdet skall ske på grund av tekniska fel eller onormalt höga allmänna kostnader för skogsbruket eller då särskilt avdrag varom ovan sagts skall ske vid markvärdets bestämmande. Särskilda hjälptabeller skola upprättas för taxeringen vid sådan summarisk uppdelning av virkesförrådet som omförmäles under B. i punkt 5 c).

Den omständigheten att olika trädslag inom en trädslagsklass på sätt framgår av B. punkt 11 behandlas såsom skilda grupper hindrar ej att beträffande skogar, som bestå av dessa trädslag i blandning, kunna upprättas gemensamma hjälptabeller, uppställda under antagande av olika procentuell sammansättning av de olika trädslagen eller eljest på sätt som med hänsyn till omständigheterna må finnas ändamålsenligt.

G. Uppgifter som ankomma på beskattningsnämnd.

Vid taxeringen uppskattar beskattningsnämnd skogsmarkens areal och virkesförrådet, fördelat på trädslag och förrådsgrupper, i förekommande fall enligt de mera summariska grunder som angivas under B. i punkt 5 c), och bedömer markens godhetsgrad samt skogens avsättningsläge (omkostnadsklass). Uppskattningen kontrolleras såvitt möjligt mot tillgängliga uppgifter från riksskogstaxeringen eller eljest rörande virkesförråd m. m. I hjälptabell utfinner nämnden de skogsvärden per kubikmeter växande skog och de skogsmarksvärden per hektar skogsmark, som skola tillämpas i varje särskilt fall. Taxeringen verkställs med ledning därav, med de avvikelser som föranledas av bestämmelserna under B. här ovan samt de lokala skogstaxeringsanvisningarna.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1955; dock att förordningen skall lända till efterrättelse redan före nämnda dag såvitt angår 1955 års allmänna fastighetstaxering.

ävensom

- B) lämna följande motioner, nämligen
de likalydande motionerna I: 324 av herr Mannerskantz
m. fl. och II: 434 av herr Hæggbloom m. fl.,
de likalydande motionerna I: 325 av herr Gränebo m. fl.
och II: 435 av herr Hedlund i Rådomb. fl.,
de likalydande motionerna I: 326 av herr Spetz m. fl. och
II: 436 av herr Widén m. fl., samt

de likalydande motionerna I: 327 av herr Hjalmar Nilsson och II: 437 av herr Nilsson i Svalöv,
i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad ovan hemställts, utan åtgärd.

Stockholm den 10 maj 1951.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Velande, Falk, Ramberg, Niklasson, Wehtje, Snygg, Werner och Spetz samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Sandberg, Jonsson i Skedsbygd, Orgård, Nilsson i Kristinehamn, Persson i Svensköp, Gunnarsson, Kärrlander, Henriksson och Nilsson i Svalöv.

Reservat ion

av herrar *Velande* och *Wehtje*.